

ARREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetés fővárosban és vidéken: egy hónap 70 fillér, negyed évre 2 P, fél évre 4 P, egy évre 8 P. Egyes szám ára 20 fillér, 30 Groschen, 3 dinár, 1,20 lira, 2 francia frank, 10 leu.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELÜTÁNTÓL
REGGELIG: 46-2-96, 46-0-43, 42-9-78.

XII. évfolyam

Budapest, 1933 április 3

14. szám

Óriási izgalmat keltett Ausztriában vasárnap az a hír, hogy a Dollfuskormány egyik minisztere és tartományfőnöke meghitt tárgyalásokat folytat a horogkeresztesekkel

Ausztriában napról-napra tért nyer a horogkeresztes agitáció, amelyet német márkával, német agitátorokkal és német fegyverekkel szerveznek

Bécs, április 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

Ausztriában megerősödött a horogkeresztes mozgalom. Ugy a Dollfuskormány, mint a szociáldemokrata párt információi meggyeznek abban, hogy a berlini és müncheni központi horogkeresztes propagandairódk úgyszólván napról-napra fokozott tevékenységet fejtenek ki Ausztriában, különösen

Bécsben, Tirolban és Stájerországban.

Az elmúlt héten egész sereg bécsi és vidéki nemzeti szocialista lap indult meg, amelyeket az újságírók között ingyen osztanak ki és 20 groschenért kerülnek az utcán eladásra. Az igen ügyesen szerkesztett, a nyomdatechnika minden újításával kiállított új nemzeti szocialista újságoknak az önköltségi ára több mint kétszerese az eladási árnak. Általában megerősítik azokat a jelentéseket, amelyek arról szólnak, hogy

Passaun keresztül katonai felszereléseket hoznak be Németországból és beigazolást nyert az a hír is, hogy Németországból naponta negyven-ötven horogkeresztes agitátor érkezik Ausztria területére.

Az osztrák nemzeti szocialisták eddigi vezére, Frauenfeld, aki lepiett bankhivatalnok, teljesen háttérbe szorult s az egész mozgalom vezetését és irányítását dr. Brandl, a néhány héttel ezelőtt lemondott rendőrelnök vette a kezébe. A vasárnap aránylag nyugodtan telt el, különösen a városokban, de

Grác környékén, Knittelfeldben és Liebenau mellett újra véres harcok folytak

a nemzeti szocialisták és szociáldemokraták és nemzeti szocialisták és kommunisták között. Stájerországban egész vasárnap csendőrséggel egyesített katonai osztagok riadóautókon jártak be a falvakat és számtalan összetűzést kellett szétoszlatozni. Nagy jelentőséget tulajdonítanak azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket

Dollfuss kancellár Danneberg szociáldemokrata pénzügyi városi tanácsnokkal, Breitner utódával folytatott.

A kiszivárgott hírek szerint Dollfuss és Schuschnigg igazságügyminiszter figyelmeztették úgy a szocialistákat, mint a horogkeresztesek bécsi vezetőit, hogy a permanens polgárháború Ausztria legfontosabb iparának, a tavaszi idegenforgalomnak teljes esődjéhez fog vezetni, ami a munkanélküliség tjesztő és gyógyíthatatlan emelkedésével járna. E tárgyalások hatásának tulajdonítják, hogy

a polgárháború, amelyet már kezd megszokni az osztrák polgárság, a városokból és az idegenforgalmi központokból a vidékre terelődik. Vasárnap nagy izgalmat keltett az a hír, hogy

a Dollfuss-kormány egyik minisztere és tartományi főnöke meghitt tárgyalásokat folytat a horogkeresztes mozgalom Berlinből akkreditált vezetőivel

és velük olyan megegyezésre jutott volna, hogy ő, aki hetek előtt a heimewehr és a kormány közötti megállapodást közvetítette,

hajlandó bizonyos feltételek mellett az osztrák nemzeti szocialista front élére állni. Kormánykörökben az éjszaka folyamán igen energikusan cáfolták ezeket a híreket azzal, hogy bizonyára a horogkeresztes agitáció akarja ezzel Tirolban pozícióját megerősíteni.

Kétségtelen bizonyossággal megállapítható azonban, hogy a céltudatosan folytatott horogkeresztes propaganda úgy Bécsben, mint Vorarlbergben és Stájerországban rendkívül előrehaladt, újabb tömegeket nyert meg és éppen ennek hatása alatt a szociáldemokraták sokkal enyhébb magatartásra határozták el magukat a Dollfuss-kormány diktatórikus törekvéseivel szemben.

Dollfuss kancellár vasárnap beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy az osztrák állam életében

döntő fordulat állott be!

A közvélemény azonban elfojtott izgalmal úgy érzi, hogy ez a döntő fordulat még nem állott be, de igen rövid időn belül eldől a harc a keresztényszocialisták és a horogkeresztesek között.

Szombaton reggel Boroszlóban

Írta: LÁZÁR MIKLÓS

Vasárnap éjjel a Miksa-uccai szerkesztőségben. A íróasztalomra pirosarú, kurtányírt öszhajú, tagbaszakadt úriember támaszkodik, egykori törzstiszt, aki egy évtizede nyugdíjba ment és az utóbbi években terményüzletekkel szórakozik. Fél óra előtt érkezett Boroszlóba és a pályaudvarról egyenesen hozzám jött fel, hogy elmondja élményeit a hitleri Németországról. Már befejezte előadását, most percek óta egymásra nézünk, nincs szavam. Az alezredes rágyújt egy horogkeresztes cigarettára, nagyt szippant belőle, majd elmorzsolja a hamutartóba. Nincs íze, csak füstje. — mondja, — akár a mai német életnek. Elgondolkodunk. Majd elfelejttem! — szólal meg újra. A boroszlói bírósági épület kapuját már szombaton kora reggel rohamisasakos fiúk szállották meg. A legidősebbjük aligha lehetett több huszonkét évesnél. Közibük állok és várok. Ugy kilenc óra tájban jön egy magamkorabeli férfi, feltűrt gumikabátban, keménykalappal, a hóna alatt aktatáska. A rohamisták marcona arcot vágnak, körbefogják és magyarázzák neki: zsidónak tilos a bemenet, zsidó ügyvéddel ma este hétig szóba nem állnak a törvényeséken. Egyre élesebb a vita, a rohamisták az öklükkel hadonásznak. Néhány perc alatt ötvenhatvanan álljuk körül a kapubejáratot. A közepén fehérrevált arccal a zsidó ügyvéd, már a tömeghez beszél, hogy az ő családja kétszáz éve él Boroszlóban és négy nemzedéke sírköveit vágja annak a fejébe, aki kételkedni mer a hazafiságában. A rohamcsapatvezető sipól és a szomszéd kapualjából újabb megerősítés érkezik. Az ügyvéd érzi, nincs pardon. Hátat fordít a rohamistáknak, elővesz egy pecésétes iratot és rekedten olvassa: a német hadseregparancsnok-ág igazolja, hogy ő négy és fél évig az első vonalban harcolt, magas vitézségi kitüntetések viselésére jogosult, többször sebesült és a nemzet haládját kiérdemelte. A tömeghangulat megfordul, két tömzsi, iparoskülsőjű polgár jelentkezik, hogy ők ismerik az ügyvédet, együtt szolgáltak vele a fronton, kezeskednek róla, hogy igaz hazafi és tiszta ember. A rohamisták a vállukat vonogatják, parancs az parancs. Az ügyvéd összegyűri az igazolványt, földhöz csapja és rátapos. Az én alezredesem a homlokát törli. Mit szólna hozzá? — kérdi. Mocorláz! — felelem. Mint európai, mélységes részvétet érzek a németek iránt, bár bevallom: békében, háborúban inkább taszított, mint vonzott ez a hatalmas nemzet. Mint magyar, büszke vagyok a mi maroknyi árva népünk értelmére, lelki kultúrájára és önbizalmára. Hát nem a közel hetvenmilliós németiség önbecsülési érzetének süllyedése, amikor felfegyverzi és mozgósítja fiatalágát hatszáz ezer másfelekezettű német polgár ellen?... Ujból hosszú szünet. És azonkívül, hogy ennek a hatszáz ezer léleknek kenyerét, megélhetését, szabadságát, polgári és emberi jogát elveszik és szétosztják a hatvannyolemillió között, mivel akarják meggyógyítani gazdasági, társadalmi, politikai organizmusuk üszkös sebeit, fekélyes tályogait, kihagyó szívverését? Az alezredes egykedvűen feleli: ezekről senki sem beszél Szombaton Boroszlóban.

Németországban ellanyhult a zsidó-bojkott és ismét fellángolt a forradalom a horogkereszt uralma ellen

Berlin, április 2.

(A Reggel tudóstójának telefonjelentése.) Vasárnap a zsidó üzletek további bojkottja felől a nemzeti szocialista párt vezetők köreiben az a felfogás alakult ki, hogy

a bojkott folytatására előreláthatólag nem lesz szükség.

A bojkottpropaganda-bizottság elnöke, Streicher képviselő kijelentette, hogy a zsidóellenes bojkott első napja teljes sikert ért el. A bojkott megismétlésére — mondotta — a külföldről érkező hírek szerint, aligha kerül majd sor, de a nemzeti szocialista párt teljesen felkészül a további harcra.

A bojkott folyamán egyébként Sachsenhausen városnegyedében váratlan összetűzés történt. Egy nemzeti szocialista rohamosztágot, aki egy zsidó üzlet előtt állt őrszemként, az esti órákban többen megtámadták.

Az egyik támadó ráült az őrszemre és súlyosan megsebesítette. Erre az ór leltette támadóját.

A rohamosztagos őrszem fejlődést, ellenfele has-
lóvást kapott.

Kölnben két nemzetiszocialista-egyenruhás egyén behatolt egy zsidó kereskedő lakásába, és revolverrel kényszerítették a lakásban lévő készpénz átadására.

A tettesek ezután ezer márkával és 70 holland forinttal elmenekültek. A rendőrség megállapította, hogy a banditák, akiket egyelőre nem sikerült elfogni, jogosulatlanul viselték az egyenruhát.

Hasonló esemény játszódott le Kölnben a Wül-
nerstrasseban is, ahol

nemzeti szocialista-egyenruhás és a kise-
gítőt rendőrség karszalagjával ellátott fér-
fiak egy zsidó kereskedő lakásából két va-
dászpuskát és 35 márká készpénzt vittek el.

Vasárnap reggel a braunschweigi főpályá-
udvaron

letartóztatták Gassner dr.-t, a braun-

schweigi műegyetem rektorát.

Gassner, aki összeköttetésben állott az acélsísa-
kos szervezettel beszállították a braunschweigi
ügyészség fogházába.

Hamburg, április 2.

(A Wolff-ügynökség jelentése.) A rendőri
sajtóiroda közlése szerint megállapították, hogy
az a bombamerénylet, amelyet szombaton este 8
órákor Barmbeckben a nemzetiszocialista roham-
osztások ellen követtek el, igen nagy szeren-
csélenséget okozott volna, ha a merénylők tervü-
ket teljes egészében végre tudták volna hajtani.
Összesen három bombát helyeztek el, amelyek
közül

csak egy robbant fel.

A felrobbant bomba hatalmas pusztítást vég-
zett. A helyiségben, amelyben a bomba hatalmas
légnyomással robbant, a padló teljesen felszakadt,
a falak és a tetőzet dőszokott, a bútorok összetör-
tek és valamennyi ablaküveg bezuđódott.

A helyiség pillanatok alatt romhalmazzá
váltzott.

Egy mellékhelyiségben elhelyezett bomba az ab-
lakfüggönyön hevert. Ebben a helyiségben a
vendéglős és néhány vendég tartózkodott. A har-
madik bombát a házban kívül találták meg. A
merénylőknek az elszó bomba felrobbanása után
valószínűleg inukba szállt a bátorságuk és a
második bombát nem dobták el. A bombák 20 cen-
timéter hosszú dinamittal töltött Mannesmann-
csövek voltak. A szakértők véleménye szerint
ezeknek a bombáknak oly magas a robbanóerejük
és olyan érzékenyek, hogy

csak életveszély mellett lehet őket eltávo-
lítani.

A rohamosztágbeliek a helyiséget mintegy 10 pec-
cel előbb hagyták el. A merényletet kommunisták
készítették elő. Április 1-ről 2-ára virradó éjszaka
a rendőrség 11 személyt vett őrizetbe, mind a 11 a
kommunista párt tagja. A Bismarck-emlékmű el-
len elkövetett merénylet és a barmbecki merénylet
között az összefüggést bebizonyították.

Anglia és Olaszország közeledett a francia álláponthoz a békerrevízió és a fegyverkezési egyenjogúság kérdésében

Párizs, április 2.

(A Reggel tudóstójának telefonjelentése.) De
Jouvenel római francia nagykövet Párizsba érke-
zése óta lényegesen enyhült az a politikai feszül-
tség, amelyet MacDonald és Mussolini tervezte
idézni elő. De Jouvenel, miután beható tanácsko-
zásokat folytatott Daladier miniszterelnökkel és
Paul Boncour külügyminiszterrel, valamint Lord
Tyrell párizsi angol nagykövettel, célszerűnek
látta, hogy a nyilvánosságot is tájékoztassa a Ha-
vas-ügynökség útján. A nagykövet kijelentette,
hogy

MacDonald—Mussolini nyilvánosságra ho-
zott terve nem azonos azzal, amelyben a
római tanácskozásokon megállapodtak

és amelynek szövegét egyébként sem állapították
még meg véglegesen. Mussolini elgondolása szer-
int mivel a szerződést négy olyan nagyhatalom
kötné meg egymással, amelyeknek állandó ta-
nácsnagyságuk van a Népszövetségben, a szerződés
semmiképpen sem foglalja magában azt a gondo-
latot, hogy bármely nemzet sorsáról annak bele-
egyezése nélkül döntsének.

Szó sem lehet arról, hogy a négy nagyhatalom
rá akarná kényszeríteni a világra akaratát. Arról
van csupán szó, hogy

megkönnyítsék a genfi munkálatakat és
előjához segítsék a leszerelési értekezletet,
illetve annak eredménytelenség esetén
valóságos biztosítottságot alkossanak a
leszerelési értekezlet meghiúsulásának
veszélye és a békeszerződéseknél erőszakos
úton való megváltoztatása ellen.

Általános érdek tehát, hogy a négy nagy-
hatalom közül egyik se vonja ki magát a szerző-
dés alól és Mussolini szilárdan reméli, hogy
Franciaország népszövetségi politikájához híven
elisméri a szerződéshez fűződő érdekét, mert a
szerződés valóban megerősíti a genfi szerveze-
teket.

Vasárnap is folytak Párizsban azok a
diplomáciai tárgyalások, amelyek azt a
célú szolgálják, hogy az angol-olasz ter-
vezetet közel hozzák a francia álláspont-
hoz.

Lord Tyrell nagykövet emlékiratot nyújtott
át, amelyben kifejti, hogy az angol kormány fel-
fogása a revízió és a fegyverkezési egyenjogúság
kérdésében nem tér el a francia kormány kíván-
ságaitól. Az olasz nagykövet is megnyugtató ki-
jelentéseket tett Mussolini miniszterelnök nevé-
ben.

Ennek a diplomáciai akciónak, amely bizonyos

Ha betegség gyötri,
Arra legyen gondja,
Ugmandi-val
emésztését
Mindig rendben tartsa

fokig leszerelésnek is tekinthető, az lesz a követ-
kezménye, hogy a francia kormány a hétfőt mi-
nisztertanácsban olyan határozatot hoz, amely
szerint

bizonyos fenntartásokkal hajlandó csatlá-
kozni Mussolini és MacDonald szerveze-
téhez.

A villamos viteldíjleszállítás mai premierjének műsora

A BSZKRt mátlól kezdve kísérletképpen új rendszert
léptet életbe. A

»Kisszakasz»

felírású kocsikon, melyek egyelőre a kísérlet idejére
csupán a 3-as (Berlini tér—Ujpesti kocsiszín), a 6-os
(Nyugati p. u.—Boráros tér) és a 10-es (Városliget—
Hold uca) fognak közlekedni, igen jelentékeny mérték-
ben leszállítja a viteldíjakat. A kísérlet újítás lényege
az, hogy

a mal szakaszjegy ára 16 fillér helyett 12 fillér,
tehát 25 százalékkal olcsóbb.

Ezenfelül azoknak az utasoknak, akik a jelenlegi sza-
kasztávolságnak csak a felét (egy kisszakasz) kívánják
megtenni, vagyis körülbelül 1 kilométer távolságra
utaznak, a BSZKRt a viteldíjat a leszállított 12 filléres
szakaszviteldíj felében.

6 fillérben

állapítja meg. A viteldíjmérséklés tehát 62,5 százalék.
További újítása a BSZKRt-nak az, hogy

másfélszaksznyi (3 kisszakasz) távolságra az
eddig 24 filléres viteldíj 18 fillér, vagyis 25 szá-
zalékkal olcsóbb.

A kisszakaszjegyeket kizárólag elővételben fogják
árusítani

és pedig április 1-től kezdve az összes katalozok az ösz-
szes vonatokon, a fontosabb szakaszhatárokon pedig
külön jegyárusított is. A 6 filléres kisszakaszjegy nem
papírból, hanem fémből készült érme, mely valamivel
kisebb mint egy kétfilléres. Ezzel

az érmejeggyel kizárólag a kocsivezető perron-
ján lehet utazni,

ahol viszont minden más jegy érvénytelen a kocsivezető
perronján tehát más utas nem utazhat. Éppen ezért a
kocsivezető perronról a kocsit belsejébe vezető ajtó min-
dig zárva lesz. A felszálláskor az érmét a kocsivezető
mellett, a feljáró baloldalán elhelyezett üvegfalú per-
selybe kell dobni.

A kisszakaszok a következők:

a 3-as viszonylaton:

a Berlini tériől a Ferdinánd téri, a Ferdinánd tériől a Hun-
gária körúti, a Hungária körútiól a Gyöngyösi útig, a Gyön-
gyösi útól az újpesti kocsiszínig.

a 6-os viszonylaton:

a Berlini tériől a Király ucaig, a Király ucautól a Rákóczi
útig, a Rákóczi úttól a Baross ucaig, a Baross ucautól a
Boráros téri.

a 10-es viszonylaton:

a Hold ucautól a Nagykörútig, a Nagykörúttól a Lövölde téri.
A Lövölde tériől a Városligetig.

A katalozok a 6 filléres érméket bármilyen jegy
váltása alkalmával készpénzzel elfogadják.

Ujságsorsjegy Ujságsorsjegy
Ujságsorsjegy Ujságsorsjegy

Vegyen Ujságsorsjegyet!

Húzás már április 30-án. — A sorsjegy ára 1 pengő

A nyereménytárgyak értéke 12.000 pengő.

I. FŐNYEREMÉNY: Teljes mennyiszerjeli keltegye.

Corvin Áru az adomány.

II. FŐNYEREMÉNY: Egy Sternberg-zongora.

Sternberg Ámin és Testvére hangszergyár adománya.

III. FŐNYEREMÉNY: Egy briliáns nyakék.

Több száz értékes melléknyeremény.

Az Ujságsorsjegyet a trafikok

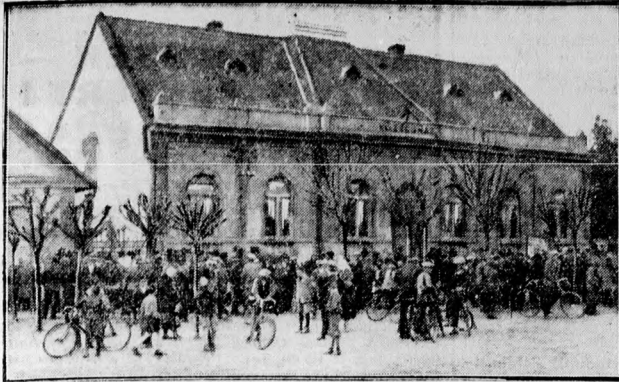
az IBUSZ-pavilonok és az ösz-
rosi napilapok kiadóhivatalai árúsítják

Szerencsét hoz
az Ujságsorsjegy

Vigyázz! Csütörtökön jön a

Kísértetek vonata

Utasai: Röck Marika, Törzs és Beregi

A vecsési községházán folyik az elfogott postarabló kihallgatása

Zokogva és rimánkodva vall a csendőrök előtt a vecsési postarablás elfogott tettese

Vasárnap helyszíni szemle volt a postán és Schaily eljátszotta, hogyan törtek be és hogyan menekült el a csendőrök golyói elől

Mialatt Vácról Vecsésre kísérték, a megbilincselte postarabló ismét meg akart szökni

Vecsés, április 2.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Vasárnap reggel ünneplőbe öltözött emberek sokasága tolong a községháza előtt. A máskor barátságos tereferére összegyűlt emberek most izgatottan találgatják, hogy mi történhet a községháza belső szobájában, ahol csendőrök vallatják Schaily Sándort, a vecsési postarablás egyik tettését. Már szombaton este jelentette telefonon az egyik csendőrről, hogy Vácot elfogták a megszökött postarablót és még az éjszakai vonattal átszállítják Vecsésre. Amikor éjfélután megérkezett Vácról a személyvonat,

az egyik harmadikosztályú kocsiából két feltűzőtszuronyú csendőr görnyedt, megbilincselte embert emelt le.

Elindultak az állomás kijárata felé, de azután mégis a váróterembe kísérték az elfogott Schaily Sándort, mert attól tartottak, hogy az izgatottan zajongó többszáz főnyi tömeg dühétől nem tudja a két csendőr megvédeni. A csendőrösről érkezett erősítés oszlatta szét a lincselésre kész embereket és jóval éjfél után kísérték be erős csendőri fedezet mellett Schaily Sándort a községházába. A reggeli órákban már az egész falu talpon volt, mert tudták, hogy helyszíni szemle lesz a postahivatalban és mindenki látni akarta a szemle lefolyását. Kilenc órakor kinyílt a községháza kapuja, megjelent egy csendőr és kérte a kíváncsiskodókat, hogy tartózkodjanak a rendbontástól, ne csoportosuljanak, mert ezzel csak zavarják a munkát. Nem sokkal később csendőrök között megbilincselve kilép az ajtón Schaily Sándor, aki

szemét lesütve, fejét prémes télibundájának gallérija közé rejtve indul a postahivatal felé.

A postahivatal előtt is a kíváncsiak százai állják el az utat, nagynehezen tisztul a tér, míg végre be lehet jutni az udvarba. Az ajtót lezárják és megkezdődik az izgalmas helyszíni szemle. Az összebilincselte kezű Schaily Sándor elindul a kerti ajtótól.

— Ezt az ajtót Máté nyitotta ki álkulccsal, — feleli a csendőrök kérdéseire — és mi nem zártuk be, mert gondoltunk arra, ha valaki megleg benünket, gyorsabban tudunk elmenekülni. Innen osontung a fal mellett a verandaig, ahol az első ajtót próbáltuk felnyitni. Elővettem a táskából egy finom fűrészt és elfűrészeltem a lakat egyik szarát. Mátéval együtt mentem a szobába és rögtön becsuktuk magunk után az ajtót.

Schaily most részletesen elmondja, hogy előbb kimászott az ablakon és a felfeszített ajtó keresztpántját pontosan visszaillesztette a helyére,

azután visszamászott az ablakon és helőlről ismét becsukta. Ennek köszönhetőek később, hogy a csendőrök az első pillanatban tényleg nem gondoltak betörésre, mert a keresztvasat és a lakatot a helyén találták. Schaily most az egyik csendőrről — aki Máté helyettesíti a helyszíni szemlén —

A megbilincselte Schailyt kíváncsiak tömege kíséri a vasárnapi vecsési helyszíni szemlén

óvatosan a belső szoba felé lopódzott. Megállt a Wertheim-szekrény előtt és mintha táska lenne a kezében, leteszi a földre.

— Elővettem a szerszámokat, — folytatja valomását — de egy pillanattal később már lépéseket hallottunk az ucca felől. Csendben maradtunk, mert késői járókelőre gondolva, azt hittük, hogy majd később folytathatjuk a munkát.

Egyszerre csak megrögtették az ablakot. Megijedtem... Klejttem kezemből az egyik feszítővasat,

amely hangos koppanással a földre esett. Máté ment az ablakhoz és amikor a külső lámpa rávilágított az arcára, láttam mennyire megrögtönt. Az arca elárulta, hogy bajba vagyunk. Kiszólt az ablakon a kérdézősködő hangra, hogy rovaucso-lunk a postahivatalban. Ezután megfogta a karomat és siettünk a verandaajtó felé. Máté kinyi-

SÜRGŐS TÁVIRAT
Vegyén vagy iendeljen
osztálysorsjegyet
Törökknél!

Huzás már e héten
április 7-én és 10-én.

Érhető legnagyobb nyeresemény
ötszáz ezer pengő
Egész P. 24.- Fél P. 12.- Negyed P. 6.-

Török A. és Tsa.
bankház r.t.

Budapest, IV. Szervita tér 3.
Rendelés postautalvánnyal, levelező-
láron vagy telefonon (82-0-66).

totta az ablakot, de abban a pillanatban észre vette, hogy a veranda ajtaja előtt csendőr áll. En visszaugrottam a belső szobába, febrántoltam az ucca ablakot és kiugrottam rajta. Anélkül, hogy tudtam volna, merre veztem az irányt,

menekültem.

Nem lehettem még messze a háztól, amikor több lövést hallottam. Rohantam tovább, egyszerre azonban mögöttem is lövés dörrent és éreztem, hogy a golyó nem messze tőlem süvített el. Rohantam, ameddig tudtam, végül a járadtságtól kimerülve, leültem az országút szélére.

A nyomozás a helyszíni szemlével azonban még nem ért véget, mert a csendőrség valamennyi részletben tisztázni akarja a postarablás körülményeit. Felmerült a kérdés, hogy a körülkerített postahivatal belső szobájába miért a szerencsétlen Kiss Kálmán lépett be először, akit Máté a mindenre elszánt postarabló, két lövéssel leterített. Megállapították, hogy amikor Schaily kiugrott az ablakon, a belső szobában maradt Máté, aki habozott néhány pillanattal és nem követte társát a menekülésben, hanem

minden oldalon csendőrt látva, leadta az első lövést.

Az uccán álló csendőr ekkor vette észre a menekülő Schailyt és utána, majd szemmel tartva a házat, a tulsó oldalon éppen kijövő gyógyszerész megkérte, hogy siessen a csendőrökre és hozzon segítséget. A gyógyszerész társaságában lévő Kiss Kálmán azonban rögtön a csendőrről visszament a posta épületéhez és csatlakozott a verandán álló csendőröz. Néhány pillanatnyi várakozás után a csendőr és az időközben odaérkező gyógyszerész is elhatározták, hogy benyomulnak a helyiségbe. A sötétben még mindig nem látták, hogy az első ajtó lakatja nincs a helyén, ezért egy másik ajtót feszítettek fel. A csendőr figyelmeztetése hiábavaló volt, Kiss Kálmán, aki éveket töltött kint a haretéren és bátor magaviseletéről az egész községben legendákat beszélnek, balkezebe fogta a biciklilámpáját, jobbkezeében pedig vékony vivókardját szorongatva indult a belső szoba felé. Felnyitotta az ajtót, bevilágított a szobába és szemben a sarokban megpillantotta Mátét. A rabló nem tudhatta, hogy előző lövése talált-e vagy sem, mindenne elszánva kuporodott a sarokban a postaküldemé-

2 világszám

1 műsorban a

PARISIEN GRILL

-BEN

Janina & Lasarow
Accent & Jenescó

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
BÁRJÁBAN **3** ÓRÁIG
MIMDEN ESTE

BALOGH DARVASBOBBY PICK
JAZZ JÁTSZIK
Vasárnap 5 órai tea

nyek mögött, melyeket fedezékül használt. Amikor Kiss Kálmán feje ugrott és elérte Máté fejét a karddal,

a rabló ismét lőtt

és a két lövés halálos sebet ejtett a fiatal tisztviselőre. Időközben a fegyverzajra felébredt *Alman* András, a ház tulajdonosa, aki felgyújtotta a lámpát és ekkor Máté óvatosan ki akart siklani az ajtón. Egy pillanatilag farkasszemet nézett Vitrág csendőrrrel, majd lövésre emelte revolverét, de

a csendőr megelőzte és lelőtte.

Schaily egy vecsési bankot is ki abart rabolni

Közel másfél óráig tartott a helyszíni szemle és utána Schaily Sándor visszakísérték a közösgézházra, ahol megkérdezték tőle, hogyan jutott a fegyverhez? *Schaily beismerte, hogy a revolver az ő tulajdona volt, de néhány héttel ezelőtt, mielőtt még a postarablást kitervezték, a revolvert kölcsönkérte tőle Máté. Amikor a postarablásra elindultak, Máté megemlítette, hogy a revolver nála van, mert*

inkább agyonlővi magát, sem hogy a csendőrség kezére kerüljön.

A postarabló állítása szerint a revolvert két évvel ezelőtt egy barától kapta, aki szorult helyzetben 25 pengő kölcsönt vett fel a fegyverre. Elmondta ezután Schaily, hogy négy polgári iskolát végzett, rézesztergályos volt, azután zálogüzletekkel kezdett foglalkozni, ami jól jövedelmezett. Megismerkedett *Bucsinászi* Lajossal és az ő társaságában átvette az egyik kártyaklub pinkabérletét. *Belesodródott az éjszakai életbe és minden megtakarított pénze elhasználta. 26.000 pengőért építette fel úpesti villáját, amelyre utóbb kölcsönt kért a banktól, ezért határozta el Mátéval együtt, hogy a vecsési posta kirablásával fog pénzt szerezni. Mialatt Schaily Sándor kihallgatása folyt, megjelent a közösgézházban egy gazda tanúnak, elmondta, hogy két évvel ezelőtt már látott*

két gyanús férfit a vecsési szövetkezeti bank körül ólalkodni

és úgy gondolja, hogy *Schaily volt az egyik. A jelentkező tanút beviszik a közösgézháza 4. számú szobájába, ahol a kihallgatás folyik, Schaily megismerkedve áll a kizárás előtt, aki azonnal felismeri benne azt a férfit, akit két évvel ezelőtt a bank előtt látott. Egyik jegyzőkönyv a másik után készül el a beismerésben lévő postarabló ügyében, aki*

nyűszörögve és siránkozva áll a csendőri bizottság előtt.

Alig lehet érteni a választ, állandóan *str és könyörög, hogy vegyék le a kezéről a bilincset, mert nagyon szorítja a csuklóját. A közösgéi orvos azonban megvizsgálja Schaily kezét és megállapítja, hogy a bilincs nincs szorosan rákötve és a postarabló csak szimulál. A csendőrfőnök jelentése szerint az elmúlt éjszaka Schaily újból szökést kísérelt meg.*

Megbillineselt kezét kiszakította az őrző csendőr kezéből és futásnak eredt, de rövidesen elfogták.

Schaily Sándor azal magyarul szökeksi kísérletét, hogy reméli, felővik és nem kerül bírónőbe.

Eltemették a postarabló áldozatát

Mialatt a közösgézházban folytatódna a kihallgatások a főtéren megkezdődött a szerezéslen *Kiss Kálmán* temetésének előkészülete. A tér közepén tekete drapériával bevont podiumot emeltek, mert *Kiss a közösgé halottja. Három órákor Vecsés valamennyi lakosa ott szorong az emelvény körül. Cserkészek és leventék állnak sorfalat s a közeli halottasházból elindul a halottaskocsi, rajta az egyszerű koporsó. A temetkezési vállalat diszruhás emberei az emelvényre teszik a koporsót, a tömegből felcsuklik a sírás, amikor megállják *Kiss Kálmánt* talpig feketében, mellette két kis drapériával. A budapesti postaigazgatóság hatalmas babékoszorút küldött és díszes koszorút helyezett a ravatalra Vecsés nagyközség is. Félnygkor megkondultak a harangok és az emberek könnyes szemmel imádkoznak *Kiss Kálmán* lelkiüdvéért. A közösgé főjegyző méltatja *Kiss Kálmánt*, akinek önfeláldozó hősiessége okozta halálát. A közösgéháza egyik ablakából kivillan a szurony, csendőri óra a vecsési postarablás megbillineselt tettesét...
Lovas Sándor.*

Pestre kísérik Schailyt

(*A Reggel tudósítójától.*) A főkapitányság, miután *Vecsés* a csendőri nyomozó hatóság hatáskörébe tartozik, eddig nem kapcsolódott be a postarabló bűnügyének nyomozásába. A budapesti rendőrség biztosra veszi, hogy *Schaily Budapestben is követelt el olyan bűncselekményeket, amelyeknek tetteseit kinyomozni eddig nem tudták*, ezért a vecsési nyomozás után a postarablót átkísérik a főkapitányságra.

Vay Kázmér a kúria ítélete után ügyének újrafelvételét kéri a törvényszéktől

(*A Reggel tudósítójától.*) A Kúria ítéletével nem zártuk le végleg annak a szenvedős bűnügynek az aktát, amelynek főáldozója *Vay Kázmér* belügyi miniszteri tanácsos volt. A törvényszék annakidején fölmentette, a *Tábla egy esetenél börtönrre ítélte Vay Kázmért és ezt az ítéletet végül a Kúria is jóváhagyta. Vasárnap miniszteri körökben terjedt el az hír, hogy Vay nem nyugszik bele elítélésébe és (rövid időn*

belül

ügyének újrafelvételét kéri a bíróságtól.

Mihelyt a Kúria ítéletét írásban is kikézbcsítették, *Vay Kázmér* beadja újrafelvételi kérelmét a törvényszéknek, amely előbb az ügyészen adja ki indítványozás véglet a kérelmet, majd dönt, elrendeli-e az ügy újrafelvételét vagy sem.

Lopás miatt letartóztatták „báró Barkóczy Máriát”, aki tábornok özvegyének adta ki magát

(*A Reggel tudósítójától.*) Vasárnap letartóztatták a főkapitányságon egy soknevű bárónőt, akiről kitűnt, hogy nem is bárónő, ellenben az igazi nevén *Balczó Máriának* hívják és

már régen körözi a budapesti ügyészség lopás miatt.

Véletlenül került rendőrkézre a szép barna fiatalasszony, akit egy borbély jelentett fel rikkasztóért, mert kölcsönként sálját nem adta vissza. Detektívek mentek ki a Márvány uca 44. alá, ahol a följelentett *Barkóczy Mária* bárónő al-börletben lakott

Csizmás Oktáviánál, a belügyminisztérium elmozdított segédhivatali igazgatójánál,

aki a minisztériumban annak idején *önbetörést* követett el. A detektívek azt mondták: Menjen be a bárónő a főkapitányságra, ahol egy kettőre el lehet intézni a teljesen jelentéktelen ügyet. Az

— Remek férfiföltöny mérték szerint 35 P. Ritka alkalom férfiruharendelésre! Kétféle minőségű tavalyról megmaradt, de az idei divattal megegyező szövetmaradékokból rendelhető remek kivitelű férfiföltöny v. felöltő mérték szerint több-
szöri próbával 35 pengőért. Ruhakereskedelmi Vállalat, Ferenc körút 39. I. emelet.

álbárónő azonban nem ment be a főkapitányságra, hanem visszavitt a sál a borbélynak. A főkapitányság épületétől való idegenkedése keltezte fel személye iránt a detektívek különös figyelmét és hamarosan meg is állapították az igazi nevet. Vasárnap szedték össze *Balczó Mária* valamennyi bejelentőlapját, amelyekből

a jóhangzású nevek érdekes koszorúja

állítható össze. A lopásért körözött *Balczó Mária* a következő neveket használta: *Schneider Dénes báró tábornok özvegye... Szabó Dénes tábornok özvegye* (a Schneidert egyszerűen lefordította Szabó-ra), *Lévay József báró elvált neje...*

DR. GOLDMANN MÓR
SZŐLŐBIRTOKOS, TOKAJ

Sajáttermésű édes nehéz
Ótokajaji szamorodnit 1.50 P-ért
Négyputtonos aszút 4.- P-ért
szállít literenként

Vevő sem az adó, sem a szállítási költség nem ternel. A megrendelések azonnali elintézése a pénz beküldésével vagy utánvétellel történik. Kölcsön hordó, tveg

A hamisítatlan, szintiszta tokaji orvosság!

HÜSVÉTRA

**KOMOLY ÉRTEK —
POTOM PENZÉRT!**

Nyakkendő himzett, Crepe de Chine-nel bévelve, új színekben P 4.—
Ingyénelegesség galitérral P 10.-
Kalap divatos forma, prima nyűször P 16.-, 18.—

FÉNYES MARCEL
VI., TERÉZ KÖRÚT 34

1932-ben, az újpesti szülőotthonban *fiúgyermeknek adott életet Balczó Mária* és akkor a törvénytelen gyermek apját *Lévay József dr. ügyvédet mondotta*, holott ilyen nevű ügyvéd egyáltalában nincsen. A tavalyi szükségmunka során

mint szellemi szükségmunkás dolgozott a titokzatos nő

egyik kerületi előljáráson — ugyancsak *hangzatos dínv* alatt. Mivel a rendőrségen azt hiszik, hogy a soknevűség mögött *nagyobb szabású bűnügy* rejteleg lappang, a lopásért körözött *Balczó Mária* albarónót egyelőre nem kísérték át az ügyészségre, hanem a főkapitányságon tartották.

Serédi hercegprímásra 10.000 pengőért hagyományozott egykori latin tanára, hogy ossza szét a szegények között

(*A Reggel tudósítójától.*) Városházra ismert és tisztelt öregúr távozott el kedves diákjai közül az elmúlt héten: *Reibner Márton*, a Kölcsey reál-gimnázium tanára, akitől

három nemzedék tanult latinul.

Hatvankétéves agglégény volt e híres latin filológus, egy kissé különc, de melegsztő tudós, amiről a végrendelet is tanuskodik, amelyet tegnap találtak meg a régi vágású öregúr Pötövs ucai lakásán. Reibner Márton után, aki tanári fizetésén kívül a tudományos és iskolai könyveivel is keresett, elég tekintélyes vagyont maradt. Ebből

tíz ezer pengő készpénzt Serédi Jusztinián hercegprímásnak hagyományozott

azzal a rendelkezéssel, hogy az ő legkedvesebb tanítványa ossza ki a szegények között. Bútorairól és egyéb ingóságairól úgy rendelkezett, hogy azokat tanártársainak gyermekei örököljék a könyvtárát pedig, amely több ezer — közöttük sok ritka — műből áll, a Kölcsey reál-gimnázium kapta meg. Az elhunyt címzetes főigazgató könyvének kiadási jogát egyik tanártársára hagyta azzal a megjegyzéssel, hogy ha a kiadó cég nem adná ehhez beleegyezését, akkor

dr. Vázsonyi János, aki ugyancsak tanítványa volt, per útján érvényesítse végső akaratát.

A végrendelet végrehajtásával egy másik tanítványát, vitéz *Palfy János* egyetemi magántanárt bízta meg *Reibner Márton*, aki annyira szerette Budapestet, hogy 30 év óta nem mozdult ki innen, nem ült vonatra, nem utazott sehova...

× Borkiállítást és borsnapot rendeznek a Nemzetközi Vásáron. A Budapesti Nemzetközi Vásár most is megrendezi magyar hortomelökből álló csoportját. A szervezési munkálatokban részt vesz a borvidéki képviselők blokkja. A borkiállítással egyidejűleg borsnapot is terveznek, amelyen a borforgásztás népszerűsítése érdekében nagyszabású országos propagandát fognak kifejteni. *Igy többek között érintkezést kerestek a vendéglőséggel, hogy a borsnapon minden étkezéshez díjmentesen szolgáljanak ki bort, de szó van arról is, hogy a színházak műsorán épügy szerepelne a bor, mint kiváló orvosprofesszorok előadásán. A borsnap gazdag programján tréfas pontok is szerepelnek, melyek közül a pincér-stafétaverseny említtük meg, amelyet külföldi mintára először fognak rendezni Budapestben. Borkóstolóverseny is fognak rendezni, amelyen a borkiállítást és évjártok eltalálói díjazásban fognak részesülni. A vásár alkalmából a bor árúpengő ellenében is exportálható lesz.*

**A SIROK
ÁPOLÁSA**

úgy a régi Kerepesi úti, mint az új központi izr temetőben **április hó második felében veszi kezdetét. Befizetések a Pesti Cseresznye Kádisz** szökházában, VII. Erzsébet körút 26. sz. **att már most** eszközölhető, esetleg ugyanoda postán is beküldhető.

Wisinger Clara Beatrice, Bauer Jenő pesti bankár volt felesége, elvált dúsgazdag amerikai férjétől is és negyedszer is szenzációs partit kötött Londonban

London, március 31.

(A Reggel tudóstíjától.) Londonnak pesti vonatkozású társadalmi eseménye van. Lady Beatrice High, született Wisinger Clara, a londoni származású amerikai rádiómagnás felesége az utóbbi hetekben a legnagyobb titokban elvált az urától és ma férjhez ment London egyik legismertebb színházi kapacitásához, az előkelő angol családból származó Walter Payne-hez, a Moss Empire Ltd elnökéhez, akitnek birtokában mintegy tizenkét londoni színházi épület van, köztük az óriási Hippodrom Theatre. Ez az újabb házasság egyik legújabb állomása annak az egyenesen fantasztikus női karriernek, amelyet a pesti Wisinger Klára, az egykori Kristóf tért pesti ékszerész leánya Európa és Amerika között az utóbbi tíz esztendőben befutott.

Mrs. Payne sz. Wisinger Klára

Edesatyja Wisinger Mór, aki hét évvel ezelőtt meghalt, a leghíresebb magyar műtővő volt, ő szállította Erzsébet királyné magyar diszruhájához a királyné gyöngyös boglárait, a partát és főként, de majdnem minden magyar főúr nemzeti díszöltözékének híres rubint és smaragd ékszerét, boglárait és forgói is a Wisinger-cégtől kerültek ki. Wisinger Mór híres üzletember volt, akit Londonban ugyanúgy ismertek, mint Gibraltarban a gyermekeit, két fiút és két leányt kitűnő nevelésben részesítette, de talán valamennyiük között legfontosabb és legáldozatosabb nevelésben az idősebbik leány, Klára részesült.

Wisinger Kláranak ideai tavaszi házassága a negyedik.

Első férje Scheibner Rudolf pozsonymegyei

földbirtokos, akitől két gyermeke született, Rudi és Lola. Scheibner Rudolf az 1919-i nagy spanyoljárványban meghalt. Másodszor Bauer Jenő bankár felesége lett. A konjunktúra idejében élénk társadalmi életet éltek: nem volt olyan társadalmi esemény Budapesten, amelyen Bauer Klára, — akkor csak így hívták Budapesten — ott ne lett volna. Léd, St. Moritz, Garmisch, Kitzbühel, nyáron a Lido, Viareggio és a normand tengerpart járta, — amíg be nem állott a dekonjunktúra... Bauer Klára akkor elvált az urától és egy szép napon

kihajózott Amerikába.

Már a hajón ismerkedett meg harmadik férjével, Sir High-val, az amerikai elektromos ipar egyik vezérével, akihez

hathónapi ismeretség után férjhez ment,

a négyszázszemélyes Waldorf Astoriabeli fényes esküvői bankettől éppen A Reggel hozott annak idején tudóstíjt. Wisinger Klára most ettől a férjétől is elvált és a hatalmas londoni színházi tröszt chairmanjével (elnökével) lépett házasságra, akinek már atyja is nagy színházi vállalkozó volt, ettől örökölte Mr. Payne a színházait. Egyébként ügyvéd és tagja volt az angol alsóházak is.

52 éves, saját palotájában lakik a Regent Park mellett, Wisinger Klára a második felesége, első feleségét, akitől két hét előtt vált el, 50 éves korában, szóval két évvel ezelőtt vette el.

Mr. Payne-nek egyébként legjobb barátja Somerset Maugham, a világhírű angol drámaíró.

Wisinger Klárával kötött házasságának 6 is volt az egyik tanuja.

Első felesége fiatalabb, mint Wisinger Klára, 6 egyébként a napokban szintén férjhez megy Mr. Hill-hez, aki egy hatvanmillió fontos részvénytársaság elnöke és tulajdonosa. Wisinger Klára legújabb karrierházasságának híre bizonyára élénk érdeklődést fog kelteni Budapesten is...

Imrédy pénzügyminiszter csütörtökön terjeszti be a 769 millió pengős új költségvetést

Itt az új beruházások részletes programja!

(A Reggel tudóstíjától.) Imrédy pénzügyminiszter szerdán délelőtt az egységespártban, csütörtökön pedig — nagyszabású pénzügyi expozé keretében — a képviselőházban ismerteti az új költségvetést. Pénteken megkezdődik a parlament husvét vakációja, amely május 2-ig tart, de a pénzügyi bizottság már ezt megelőzőleg,

április 19-én hozzáfog a költségvetés tárgyalásához.

A bizottság jelentése május 2-án kerül a Ház elé, május 3-án pedig megkezdődik a plénum költségvetési vitája. Az új költségvetés már a nyomdában van.

Imrédy pénzügyminiszter vasárnap a kefelevonatok áttekintésével foglalkozott.

A közigazgatási kiadásoknak ideai 806 millió pengős tételével szemben

az új költségvetés végösszege 769 millió.

a megtakarítás tehát 37 millió pengő. A külföldi adósságokkal kapcsolatos szolgáltatások további szünetelése 50 millió pengős teherkönnyebbülést idézhet elő, ami azt jelenti, hogy

a költségvetési kiadások végeredményben 719 millió pengőben lesznek előirányozhatók.

A kormány — mint beavatott helyen hangsúlyozták — jól látja azt az aránytalanságot, amely fennáll a közönség teherbíróképessége és a túlméretezett állami közületi gépezet között, ennek megszüntetésén azonban csak szervezési reformmal tartja lehetségesnek. felfogása tehát az, hogy

egy úgynevezett normalköltségvetéshez csak három esztendő alatt lehet eljutni.

E felfogásnak megfelelően az új költségvetés első egyharmadát teszi meg annak az útnak, amely a

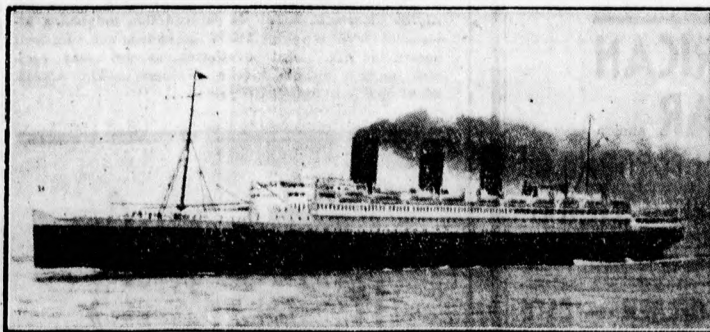
kormány elképzelése szerint három év múlva vezet el a normalköltségvetéshez. Az ideai és az új költségvetés összeállítása között a kormány megállapítása szerint, az a különbség, hogy azóta fokozódtak az államháztartás gazdasági nehézségei és ezek természetesen károsan befolyásolták az állami bevételek alakulását is. Különösen érezhető volt a visszaesés az üzemek forgalmában. Minden téren szükség van tehát

nyelreható intézkedésekre,

amelyek a bevételek erősnekését ellensúlyozzák és elhárítják az infláció veszedelemét.

French Line társasutazásai

a csikagói világlátásra május végétől szeptember végéig

parazul borenzetti luxus-6c-án-árán világhírű ellátást, kiszolgálást és kényelmet, szakavatott vezetést, rendkívül kedvezményeket biztosítanak. Felvilágosítást nyújt és előjegyzést elfogad a „French Line” budapesti irodája, VIII., Baross tér 3, az I.B.U.S. és összes fiókjai.

Indulás:	Érkezés:
Máj. 31	Jún. 28
Jún. 23	Júl. 20
Júl. 15	Aug. 12
Aug. 19	Szept. 16
Aug. 30	Szept. 27
Szept. 27	Okt. 27

Osztálysorsjegy

rendeléseket kérünk minél előbb!

Az I. osztályú sorsjegyek h. vatalos ára:

Egész 24 P	Fél 12 P	Negyed 6 P	Nyolcad 3 P
---------------	-------------	---------------	----------------

Rendeléshez lev. lezárólap elegendő.

KISS Károly és Tsa
Bank Rt. — Telefon 85-2-42.
Kossuth Lajos ucca 1.
Fiók: Erzsébet körút 15

Az inflációtól ugyanis a kormány minden körülmények között tartózkodni kíván.

Az általában 150 millióra becsült állami deficit megszüntetésére szolgáló fedezet a következőképpen alakul: a közszolgáltatások emelésével, valamint a dohányjüvedék rentabilitásának fokozására irányuló intézkedések nyomán várható 25 millió pengő, a személyi és dologi megtakarításokból 30 millió pengő, a transzferalaphól igénybeveendő pénztárjegykölesön 50 millió pengő, az ipari és a mezőgazdasági kölcsön 45 millió pengő. A pénzügyminiszternek törvényes felhatalmazása van 110 millió pengős belső kölcsön felvételére, amely egyfelől az állam folyó kiadásainak másfelől közmunkák költségeinek fedezésére fog szolgálni. A transzferalaphól költségvetési hiány fedezésére csak 50 millió pengőt vehet igénybe a pénzügyminiszter. De ugyanebből az alaphól 15 millió pengő beruházások céljára szolgál. Ami pedig a 110 millió belső kölcsön fennmaradó 45 millió pengős részét illeti, ezt a gyáripár, a nagybirtokosok és más gazdasági tényezők bocsátják rendelkezésre. A 15 millió pengős beruházások programjának kidolgozását a Népszövetség pénzügyi bizottságával folytatott tanácskozások elbizték meg. A legfontosabb feltétel itt az volt, hogy

a transzferalaphól felszabadított 15 millió pengőt csak gyümölcsöző és nyomban jövedelmet hajtó beruházásokra szabad fordítani.

E beruházások egyik csoportját, 6,6 millió pengő értékben az államháztartás keretében végzik el, másik csoportja pedig helyi jelentőségű és ezeknek elvégzése céljából a kormány kölcsönt bocsát rendelkezésre. Az első csoportba tartoznak a budapest-hegyeshalmi vasútvonal villamosításának munkálatai, motoroskocsik építése. A hajdúszoboszlói földgázunk világítási célokra való felhasználása érdekében 200.000 pengőt folyósít a kormány, a budapesti közintézmények, 30-35 középület kazánjainak átalakítására 700.000 pengőt, amely két és fél év alatt amortizálódna. Idetartozik még

a Dunán és tengeren egyformán járó két hajó megépítése,

keleti export elősegítésére, továbbá

az alföldi sókutató elmozdítására.

A helyi beruházások közé tartozik a bekötötak építésére kiutalt 1,45 millió pengő. Ezt az összeget a vármegyék között osztják fel és azok öt év alatt törlesztik az utadalaphól. A víz- és árvéde mi munkálatok költségeit 17 év alatt törlesztik. A tiszai ármentesítő vállalatok megsegítésére ugyan-

csak utalnak ki összegeket, amelyek a már megkezdett munkálatok folytatásához és befejezéséhez szükségesek. Erre a célra egymillió pengőt fordítanak. A Tisza alsó szakaszának, a Körösmentének szabályozására 500.000 pengőt. Külön feladat a borsodi árterület lecsapolása. Egemillió pengőt kapnak az állami fenhatóság alá tartozó vízi-társulatok.

A Nádor-csatorna céljaira 600.000 pengőt, a Kisbaltaton rendezésére 300.000 pengőt folyósítanak.

Kijavítják a budapest—bécsi út győri árterületen áthaladó részét.

Debreceen új földgázkút fúrására kap segítséget.

Kossuth Lajos — a német mintáról

Kossuth Lajos kormányzó ugyanolyan idős volt, mint ma Hindenburg elnök, amikor Turinból Helly Ignácnak ezeket írja: »Úgy politikát, mint erkölcsi lehetetlenségnek tartom, hogy egy ország polgárai közt faj-, nyelv-, valláskülönbség nélküli jogegyenlőség megtagadtassék... A zsidókérdésnek két oldala van: egyik a középkor sötétségének hagyománya, a zsidógyűlölet; másik bizonyos közgazdasági és társadalmi bajok, melyek amannak tápuli is szolgálnak s élesztésére fel is használtattak. Sohasem sikerült volna a németektől (proh pudar! ezt is a németektől) importált agitációkkal izgalmat kelteni, ha a közgazdasági és társadalmi bajok a tömegeket fogékonyvá nem teszik. A nép éri a nyomort, de nem tud magának okairól számot adni, s malaisiere' spekulálva, a középkori zsidógyűlölet elől s azt mondja: te szegény, nyomorgó nép, megmondom én neked, mi a te nyomorod oka: a zsidó. S természetesen az a visszhang kél, »üssük a zsidóté... Határozottan állást kell foglalni a jogegyenlőség sérthetlensége mellett, faj-, nyelv-, valláskülönbség nélkül az ország polgárai közt, a zsidók pedig lássanak hozzá azon antideluviánus szagú választóvonalak lefektetéséhez, melyek őket a keresztény polgártársaikkal egy nemzettestbe összeforrasztanak akadályozzák... Önök pedig lássanak munkához közgazdasági és szociális bajok elhárítása terén: tereljék gyakorlati tételre a nemzet figyelmét, irányát s ne nézzék összetett kézzel, tétlenül, miként üszít-

Szabolcs és Hajdu vármegyék a szikes talajok javítására. Az utóbbi segítséget úgy nyújtják, hogy

az érdekelt birtokosok 200.000 pengő hosszulejáratú kölcsönt kapnak. 2000 holdon export céljait szolgáló gyümölcslestelepeket létesítenek.

mégpedig 1300 holdon alma-, 650 holdon szilva-, 50 holdon őszibaracktelepeket. Ezt az akélot tizenkét év alatt bonyolították le. A beruházások programjának kidolgozásánál arra törekedett a kormány, hogy a segítséget arányosan osszák szét az ipar és a mezőgazdaság között és az összegek jelentős része munkabérekre legyen fordítható.

tatik bele a közérzület a »zsidókérdés-be, melynek amellett, hogy a XIX-ik század magyarját a középkorba akarja visszalökni, még az a nevelés-ges hilaája is megvan, hogy abszolútúe nincs semmi possibiliás célja, kivéve a gyűlölködésben kéjelgést s hozzá még ezt is német mintára...»

Gallina utóda — Farkas Ákos főjegyző

(A Reggel tudósítójától.) A tragikus körülmények között elhalt Gallina Frigyes, érdemes és népszerű tanácsnok örökeért, a városháza elnöki osztályának vezetői állásért hetek óta kemény harc folyik a többségi pártok között. Wolffék jelöltje Felkay Ferenc főjegyző, aki Gallina helyettese volt az ügyosztályban. Kozmák Farkas Ákos főjegyző, a polgármesteri hivatal vezetője mellett foglaltak állást. A fontos városi pozícióért folytatott küzdelemnek a hullámai eljutottak egészen

Gömbös miniszterelnökig, aki pénteken a képviselőházban meghallgatta Wolff Károlyt is és Kozma Jenőt is.

A tárgyalások eredményeként a városi kormányzat győzött: Farkas Ákos lesz Gallina utóda. Ugyanazok a parlamenti folyosón dől el, hogy a központi kórházigazgató Ritoók professzorral, a Rókus-kórház igazgató-főorvosi tisztségét pedig új dr. Wolff Károly fogja betölteni. Most már erősebb pozícióra csupán a rókusai sebészfőorvosi állás körül várható, amelyre Wolffék dr. Sipos Imre adjunktust akarják behozni, szemben az orvostársadalom nagyrészével, amely illetékes helyen kifejezést adott annak a közfel-fogásnak, hogy erre a nagyjelentőségű orvosi posztra nagyműltű sebészfőorvos vagy egyetemi magántanár való.

Ne utazzék külföldre! Töltse a husvéti ünnepeket a SVABHEGYI SZANATÓRIUMBAN

olcsó 3-7-10-napos pausál árak

Egy ismert pesti úriembert, aki az idei tavaszon csak azért nem volt lent egy kis tavaszi napfénykúrán Olaszországban, mert ebben a zord államhatalom bizonyos valutaügyletekből kifolyólag megakadályozta, a napokban találkozt egy rég nem látott barátjával a Dunakorzón, aki így fordította:

— Na mi az, megjöttél — San Marcóból?

Az összes »Notesz-t utáznó rovatok megírták már keresztül-kasul, hogy az ismert nagyiparos, a lövő-senyter Scarpidjának báróné leányát el akarja venni az ösmenes, foudális grófi család ifjú sarja. Csak azt nem írta meg, hogy a báróné miért nem, illetve — milyen feltétel alatt hajlandó csak hozzámenni. Csak az a feltétellel, ha az utramontán s Rómában gralesina grófi család kieszközli a Szentezéknél, hogy egyháziilag is annulálják báról házasságát: mert ő csak polgári és egyházi esküvővel hajlandó ferhoz-menni, illetve férjét cserélni...

Aminék legfőbb, majdnem elháríthatatlan akadálya viszont: hogy a bárónének Róma már annulálta az a házasságát, amelynek megszüntével jelenlegi férjéhez hozzáment.

Mosolyogva számolok be a tavaszi, női, de színtén férfias izü kalapdivatnak egy szemtelenül aranyos nánuszáról: láttam egy puha férfialapszabású női szalmakalapot, amelynek szalgája oldalán négy pici szalonkatoll volt betűzve. (A kalapszalónok drága pénzen vásárolják a szalonkatollakat...)

Szombat este két nagy estély volt a fővárosban, az egyiket Forrácz János gróf, a monarchia volt belgrádi követe adta, a másikat gróf Somssich Gyula, a Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatója, aki a francia, olasz és bolgar követeken kívül a pesti diplomáciái kar számos tagját látta vendégül abonyiútt villájában...

Jób Dániel, a Vígszínház igazgatója, súlyos influenza miatt esett át szerencsésen; majdnem három hétig volt beteg, de most már jobban van, szombaton részt is vett a Vígszínház nagy angol üdönöségének próbáján.

A külföldön élő magyar művészek e hó 27-én együttes díszhangversenyt adnak a Zenekademián a kormányzó négyalkója javára. A műsoron csupa nagy név szerepel, olyanok, akik már majdnem mind önálló hangversenyekkel végigjárták a világ koncert-pódiumait: Németh Mária, Patáky Kálmán, Anday Piroksa, Schrack Tivadar, németországi kamaranékes és Szénassy Károly, a bécsi nemzetközi hegedű-verseny győztese. A Budapesti Hangversenyzenekart Széll György, a prágai német opera főzeneigazgatója vezényli.

Két frói jubileum. Juhász Gyula, a Szegeden élő nagy magyar költő ma ötvenéves. — Örökifjú újságírótlársunk, Faragó Jenő, vagy tizezer újságírók, ren geteg színdarab, operettszöveg, százkötetnyi vers és próza szerzője — csillörtökön — hatvanéves.

Egy jubileum, amely a Notesz-be kívánczók, mert ünnepeltje majdnem az újságíráshoz tartozik: Blockner bácsi, a legnépszerűbb pesti újsághírdetési vállalkozó, aki ezt az egész üzletárat jó pár évtizeddel ezelőt megalapította Magyarországon, egy hete ünnepli az aranylakodalmát. A szobája tele van virággal, a 80 éves Blockner bácsi és felesége még vasárnap is alig győzte fogadni a sok gratulációt.

(e.z.)

Pesti kis notesz

1. Gyönyörű történet, jellemző korunkra és napjainkra...

Imrédy pénzügyminiszter tudvalegőleg egy ismert pesti közgazdasági ellőklőség villájában lakik, Imrédyé az emelet. A házgazda tagja a Lípótvárosi Kaszinó-nak, amelynek egyik Samu keresztnevű tagjával (ez a körülmény igen fontos az egész történetben), egyébként ugyancsak ismert közgazdasági kapacitással, nemkülönbön gellérthegyi villatulajdonossal — tért haza a minap a Kaszinóból, annak autóján. Megáll az autó Imrédy házgazdájának villája előtt, amely előtt már állt egy — allami autó. A kapun egy mar-kánsaró, magas úr csonget, a házgazda klessé izga-tottan ismeri fel Gömbös miniszterelnököt, akiről rö-gtön tudta, hogy Imrédyhez jött látogatába. Klugrik Samu kocsijából, odaáll Gömbös elé, aki várja a ház-mestert és bemutatkozik, nagyon kedvesen, a követ-kezőképpen:

— Engedje meg, kegyelmes uram, hogy bemutat-kozzam, nemcsak mint ennek a villának a tulaj-

donosa, de egyben mint házmeistere is, — aki ilyen minőségemben azonnal be is engedem excellenciádat. — Szólt s kapukulesát kivéve a zsebéből, beengedte a nyájas miniszterelnököt maga előtt, majd visszaszólt az autójával még mindig várakozó barátjának (Samu-nak):

— Szervusz... eh... Tihamér!
A »Samut szegyelette Gömbös előtt.

2. Alpré Gitta egyedül jött haza Berlinből, de nem igaz, hogy válik az urától, Fröhlich Gusztávtól, az ismert moziéztártól.

3. Az egyik elegáns pesti revümulatóhelynek, a Moulin Rouge-nak péntek este három illusztrált ven dége volt, Weisz Fülöp, Scitovszky Tibor és Ernye-i Károly, a három legnevezetesebb pesti bankvezér helyezkedett el az egyik páholyban és nézte végig a pesti aktualitásokkal teli, vidám előadást. Mind a hárman sacccoban voltak, pezsgőt ittak, Scitovszky arcizomrándulás nélkül figyelt, Weisz Fülöp már eny-hén mosolygott is, Ernye-i azonban már fölözden neve-telt a másor mőkáin. Finálé előtt távoztak az urak s a zenetányér előtt mind a hárman megálltak. Weisz Fülöp kivett egy típengőst és letette a tányérra. Scitovszky sokáig keresztelt a tárádjában, végül áll-tott egy százas és ő is tíz pengőt tett le a tányérra. Ernye-i egy ideig esőrómpölt az ezüstleivel, de aztán mikor észrevette, hogy... akkor ő is tíz pengőt adott a zenének. A hajbókoló zenekar a három tízpengőt rögtön elosztotta a bal- és jobboldalon, továbbá a ki-járatnál levő zenetányérokra családtelek-nek. Ez volt hosszú idő óta, amint bevallották, az első secht csal-telek, máskor minden este a főpincér szokta kileső-zőzni nekik a családtelek-tizeket...

A VACI UCCÁNAK SZENZÁCIÓJA AZ

AMERICAN ICE-BAR

ahol a

TOKAJHEGYALJAI BORTERMELŐK PINCESZOVETKEZETÉNEK

kiváló fajborai gyors népszerűsége tet-ték szert, különösen a száraz számo-rodni borát kedvelt a közönség. Ezt lissza

HAJNALBAN — DÉLBE — ESTE

HYPEROL HYPEBOL
BACILLUS PUSZTULÓZIS
HYPEROL HYPEBOL
A SZÉNYVÉRGESÉG TÁJÉKOZTATÓJA
HYPEROL HYPEBOL
EGYÉB KÉRDÉSEK MEGVÁJAZA
HYPEROL HYPEBOL

Schönfeld Aladár aranyművesmester

a Budapesti Nemesítő- és Drágaköcsárnok Tanácsának, a Nemesítőiparosok, Kereskedők és Órásoz Országos Szövetségének, az Aranyműves Ipartestületnek, az Aranyműves Mesteregyesületnek stb. évek óta volt vezetőségi tagja életének 48. legboldogabb házasságának 21. évében e hó 1-én nemes lelkét visszaadta Teremtő-jének.

Temetés e hó 8-án, hétfőn d. u. 3 órakor lesz a rákoskeresztúri ír. temetőben.

Schönfeld Aladár né. Hartmann Belle felesége, Anna, Erzal, Bóla gyermekek, édesanyja, testvérei, anyósa, apósa és a gyászoló rokonság, testvérei, Csak teste hagyott itt bennünket, lelke örökké élni fog közöttünk!

Az orvos dilemmája

Írta: RAJNISS FERENC

II.

Az orvosi rend elszegényedése, nyomora és fenyegető jövője *nemzetpolitikai* kérdéssé szélesedett. Az új orvosnemzedék íjesztő növekedése, az egészségügy rohamos szocializálódása és a magyar népegészségügy egyidejű leromlása az orvosi munka ügyét az érdekképviseletek hatásköréből az egyetemes nemzeti élet síkjára vetíti.

Az orvosnyomor megoldásának nincs patent orvossal. Evtizedes, betegirányú fejlődés okozta a mai válságot, amelyet csak a törvényhozási és közigazgatási intézkedések hosszú sorozatával lehet megszüntetni. *Az orvos már nem tudja megoldani a maga keserves dilemmáját; külső erők, politikai és társadalmi küzdelmek döntenek el a sorsát s ezért fontos és szükséges, hogy az egész magyar értelmiség és az orvosi rend, mint szövetségesek a kölcsönös és jószándékú véleménynyilvánításban egymásra találjanak.*

A laikus ember képtelen megérteni, hogy 9000 orvossal, hogy fenyegetheti ezt az országot az egészségügyi romlás új áradata. Budapesten minden 330 lakosra, a Társadalombiztosító Intézetben minden 260 tagra, *Németországban* 500 biztosítottra jut egy orvos, — de az egészségügyi ellátás Németországban kétségtelenül jobb, mint minálunk. Mindenki érzi, hogy valami mélyenfekvő, rejtélyes és tragikus oklancolat tartja lefogva a magyar egészségügyi fejlődést s hogy a szenvedélyes viták és érvelések nem tárják fel a valódi okokat. *A magyar orvosi kar sohasem tudta érvényesíteni a maga akarátát, sohasem jutott el az egészségügyi végrehajtó hatalom birtoklásáig s hosszú évtizedeken keresztül egyszerűen elszokott ügyeinek önálló intézésétől.*

Idegenből átvett közegészségügyi alaptörvényeinket úgy hordozzuk a mai napig, mint a német plundrárt s a fősztalgabíró és a jegyző ma is közegészségügyi hatóságok a szerény tanácsadó orvosok felett. Az egészségügyi közigazgatás rendszertelen és széttagolt; földrajzi egységekhez, egészségügyi sajátosságokhoz nem igazodik. Kórházak, szanatóriumok, közegészségügyi intézetek, rendetlenül szétszórva, óriási területeket csupaszon hagynak s *az elhagyott magyar falvak ötmillió lakosát egyelőre egészségügyi kultúrátlanyságban felejtik...* Az állam, a vármegyék, a városok, a Társadalombiztosító és a különböző országos intézmények dolgoznak, működnek *külön-külön* — adminisztrálnak, építenek és csodálkoznak — *az eredménytelenségben.*

Az orvosi társadalom, sajnos, nem tudott elég erőt kitermelni magából az organikus magyar közegészségügyi szervezet megteremtésére. Csoportokra, részekre szakadozva, vereséget vereség után szenvedett s minden baját az idők megállítással akarta meggyógyítani. *Az orvosi rendnek ma sincs korszerű érdekképviselete.* Az orvosszervezeti ügyek holtpontra jutottak, — ezt a tönköt a vezető orvosok is elismerik. Az orvosszövetség hivatalos lapjában olvashatjuk, hogy az egyes érdekcsoportok csak saját magukat védik a lecsúszástól s hogy a szenvedélyes cikkek tömegében az orvosírók *tartalmilag homlokegyenest ellenkező intézkedéseket sürgetnek és követelnek.* Nincs egység az orvosi kamara felállításának kérdésében, nincs elvi megállapodás az egyes szervezetek között az alapvető problémákban sem s *a szabad orvosválasztásért folytatott sok esztendő harc alatt még nem született meg az új rendszerre való*

átterés jogi, pénzügyi és orvosi tervezetel. A korporatív szellem ilyen mértékű hiányával s az elvi célkitűzések számtalanszor tapasztalt maradiságával a magyar orvosi rend a legelemből jogait s a legkisebb darab kenyerét sem tudja megvédeni.

Bármilyen harc is kerekedik a célok őszinte és becsületes kijelölése körül, meg kell mondani végre, hogy *az egyéni gyógykezelés céljait szolgáló közegészségügyi politika megbukott az egész világon!* Magyarország agrárállam, amelynek egészségügyét a falu határozza meg s a falvakat nem lehet egyéni gyógykezeléssel megmenteni. Szervezetre, egészségügyi kultúrára hatalmas, összehordogó munkaközösségekre van szükség; preventív irányú szociális egészségügyi szolgálata.

Nem az a hiba nálunk, hogy vége van a »szabad hivatásnak«, hanem az, hogy a *szociális embervédelemnek ósdi, elmaradt és eredménytelen a szervezete és vezetése!* Új szellemet, lehetőségeket és új munkakalkákat csak az *egységes orvostársadalom biztosíthatna*, de csak akkor, ha feladja a régi harokkat s megkezdi az új és nagyvonalú küzdelmet népünk egészségügyi színvonalának megemelésére.

Az első lépés csak az orvosi kamara sürgős megteremtése lehet.

Ez a hatalmas, átfogó szervezet az autonómia, az egyenjogúság s a kezdeményezés erejével friss erőköt állíthat a frontba megvédeni az orvostársadalom jogos érdekeit. Ezek az érdekek ma új célkitűzéseket követelnek. *Követelik a munkauzóra sürgős letörését és az orvosi*

Sinkó Böske, a „Papagáj“ bujdosó tulajdonosának barátnője le akart ugrani a New-York-palota erkélyéről!

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap déli 1 órakor rémült sikoltás verte fel az Erzsébet körüli New-York-palota csöndjét:

— Fogják meg! Jaj... leugrik...
Az első emelet széles, árkaos folyosóján két háztartási alkalmazott és egy magistermetű úr birkózott az estélyiruhás, kócoshajú, dültűs fiatal nővel, aki

mindenáron át akarta vetni magát a korlátot,

miközben érthetetlen szavakat kiabált hisztérikus vadsággal:

— Sándor!... Három napig itt volt a Marietta!... nem velem...

Holnap reggel érkezik a nyugati pályaudvaron

és akkor is Marietta várja... hagyjanak meghalni!

Rendőr került elő és bevitté a vadul ellenkező esinos nőt — az estélyiruha már félig rongyokban lógott le róla! — a VII. kerületi kapitányságra, majd a főkapitányságra. Kiderült, hogy Sinkó Böske, egy belvárosi bár direktorise és a megszökött

Gábor Sándor mulatótulajdonos szerelmes barátnője.

Gábor, a »Papagáj« bérlője hónapokkal ezelőtt lépett meg Budapestre alkalmazottainak kauciójával a zsebében és három asszony irattal hirtelen távozását: a felesége, Ehn Marietta táncosnő és Sinkó Böske. Gábor a múlt héten néhány napig Budapesten bujkált és ezalatt

csak Ehn Mariettát értesítette

rövid hazai vendégszerepléséről — Sinkó Böske

Tavaszi újdonságok!

Divatkelmék, Selyemkülönlegességek, Kabátbélések Szabókélmék, Pongyola- és pizzamauszok, Női, férfi fehéreművek, Vászna, angrinok, lepedők, Feltörek, konytűk, Barinnyák, Mosóárak, műselymek, Bútorbútor kelmék.

Óriási választékban, feltétlenül legolcsóbban és legjobban vásárolható!

KLEIN ANTAL

divatáruccikk nagyruházában
Király utca 53 (A Teréz templomnál)

ingyenmunka teljes megszüntetését, az orvosi utánpótlás kérdésének gyors rendezését, a közszolgálati orvosok szolgálati pragmatikájának elkesztését, az orvosi álláshalmozások felülvizsgálását, az egészséges orvosi díjazás kiadását, az orvosi nyugdíjintézet megerősítését s a fiatal nemzedék elhelyezésének biztosítását.

Túlsegények vagyunk az elkülönített szociálpolitikai és egészségügyi intézmények fenntartására. A szabad orvosválasztásnak és a biztostitöntézet orvosok jobb díjazásának lehetőségét csak előzetes szociálpolitikai intézkedésekként lehet megteremteni. Tudja ezt minden szakember s mégsem akarja senki sem kimondani, hogy a jelenlegi biztostitöntézetek egybeolvasztása és a mezőgazdasági munkabiztosítás kiéptítése nélkül nincs komoly megoldás.

Csak az orvosi kamara erejével lehet új és magyar közegészségügyi politikát inaurálni. Az összes egészségügyi intézmények felülvizsgálásával, egységesítésével lehet olyan országos szociálegészségügyi munkaközösséget szervezni, amely népünknek egészséget, orvosainknak kenyeret ad.

nem! Pedig Sinkó Böske annyira szereti a »Papagáj« volt tulajdonosát, hogy szökése után egyik ügyvédőtől a másikhoz szaladt, pénzeket teremtett elő és nagy áldozatokkal igyekezett Gábor hitelezőit arra bírni, hogy a feljelentéseket vonják vissza. A vasárnapra virradó éjszaka egy mágnás társaságában mulatott a bárban Sinkó Böske, majd kissé illuminált állapotban a Röck Szilárd uccai

»Hét vezér« vendéglőbe hajtottak,

ahol vasárnap délig ugyancsak ittak. Vasárnap délben Sinkó Böske kitará a szívét mulatótársaság előtt, elárulta nagy bánatát. Mikor azonban a mágnás meghallotta, hogy a megszökött Gábor egyik barátnőjének társaságában van, egyszerre kilőzöndött, fizetett és a feljelentéseket bardi-rektriszta. Sinkó Böske taxiba ült és a New-York-palotába rohant, egyenesen Gábor ügyvédjének. Faragó János Józsefnek a lakására, ahol nem volt más otthon, mint a szobalány. Végigrohant a lakáson, feltépte az erkélyajtót és

le akart ugrani az uccára.

A szobalány visszatuzskolta a szobába és azt mondta neki: majd hazakíséri a lakására. Mialatt azonban a szobalány kabátot vett magára, Sinkó Böske újra kirohant, most már nem az erkélyre, hanem az udvari folyosóra, ahonnan

ismét le akarta vetni magát.

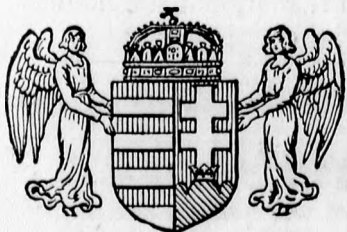
De most is lefogták. Vasárnap este a leány még a főkapitányság őrizetében volt. Nem engedik addig el, amíg teljesen le nem esztapodik. Hétfőn reggel pedig mindenesetre detektívek figyeltek majd az érkező vonatokat, mert nem tartják kizártnak, hogy Gábor Sándor csakugyan küldött valami értesítést Budapestre és csakugyan megérkezik...

A 30. Magyar Kir. Osztályosorsjáték

I. osztályának a húzása már

pénteken, e hó 7-én kezdődik

Sorsjegyek kaphatók az összes főárusítóknál

Szabó Kálmánt vasárnap levizsgáztatták pénzhamisításból a debreceni csendőrségen

A fiatal földműves szinte tökéletes százpengősdet gyártott, amelyekből eddig 15 darabon túladott

Debrecen, április 2.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a debreceni csendőrlaktányába hozták Szabó Kálmán 27 éves földművest akit Földesen 100 pengősök hamisítása miatt szombaton letartóztattak. A fiatal földművesrel együtt behozták Debrecenbe egész laboratórium berendezését is. A »műhelyben« nagyszámú hamis új százpengőst találtak a csendőrök és

a hamisítványok a megtevéséig jól sikerültek.

A nyomozásban résztvevő detektívek különösképp tartották, hogy a hat elemít végzett egyszerű földműves saját bevallása szerint egyedül követte el

a nagy művészi készséget és technikai tudást igénylő pénzhamisítást és ezért próbára tették Szabó Kálmánt. A »vizsga« jól sikerült: Szabó a csendőri bizottság és több szakértő jelenlétében rövid idő alatt kitűnően sikerült százpengőst állított elő. Vallomásaiban a fiatal földműves elmondotta, hogy

tudományos könyvekből sajátította el a pénzhamisításhoz szükséges ismereteket

és a hamisítványokat kézzel szedte, mégpedig olyan ügyesen, hogy hamis voltak csak a vízjelzés hiányából lehetett megállapítani. Szabó Kálmán elmondotta, hogy eddig tizenöt, hamis százpengőst helyezett el Budapesten, Debrecenben, Kabán, Püspökkladányban és Cegléden.

Kállay miniszter az új tejröndelelet e héten akarja tárgyalatni a 33-as bizottsággal

(A Reggel tudósítójától.) A tejfogalom és a tejárak szabályozásának végéig vajudó kérdése e héten végre nyugvópontra kerül. A Reggel be-szélte vasárnap

Kállay földművelésügyi miniszterrel,

aki ezeket mondotta:

— A tejröndelelet elkészült és reményem van arra, hogy még e héten életbe tudom léptetni. A röndelelet előbb minisztertanács, majd a 33-as országos bizottság elé terjesztem.

A 33-as bizottság ma délelőtt a cukorréparöndelelet tárgyalja le, megtörténhetik tehát, hogy

az országos bizottság e héten két ülést is tart, a hét második felében újabb összehívják a tejröndelelet letárgyalása céljából.

A kormány szeretné a bolettarendszer helyettesí-

téséről szóló röndeletervezetet is lehetőleg még husvét előtt a 33-as bizottság elé vinni, e téren azonban még hosszas tanácskozásokra lesz szükség annak elődöntésére, hogy a számos megoldási tervezet közül melyiket léptessék életbe. Az illetékes tényezők arra a megoldásra hajlanak, hogy a bolettarendszert intervencióss vásárlásokkal pótolják.

Április 19-én nyitják meg a Nemzeti Kiállítást, amelyre rekordszámban 1800 mütárgyat küldöttek be

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti Kiállítás zsűrije Ugron Gábor elnöklet alatt szombaton és vasárnap délelőtt öt-öt óra hosszatt tanácskozott. Munkáját nagyjából el is végezte, úgy hogy ma délután már csak további selejtezést eszközölnek, amit a férőhelyek korlátozottsága tesz szükségessé.

A háború előtti idők óta még egyetlenegy

kiállításra sem küldöttek be annyi mütárgyat, mint ez alkalommal.

Egy-két kiválóbb mestertől eltekintve, valamennyi magyar művészeti irányzat képviselteti magát ezen a kiállításon: összesen 1800 mütárgyat küldöttek be, ezek között 300 szobrászati munka. A férőhelyek megszabottságára való tekintettel

legfeljebb 500 festmény és 120–130 szobor kaphat a kiállításon helyét.

Sok művész egyetlenegy munkájával sem jutott be a kiállításra, amikor a legnagyobb mesterek is legfeljebb három művükkel szerepelhetnek. Művészeti körökben mint különös érdekességet állapítják meg, hogy a festészeti, építészeti és szobrászati zsűri működése során nem merült fel nézeteltérés, mind a három zsűri működése mindvégig harmónikus volt. Elősegítette ezt, hogy

a zsűribe ezúttal a legkülönbözőbb művészeti képviselők jutottak be,

ami mindenképpen Ugron Gábor tapintatos eljárásának köszönhető. A Nemzeti Kiállítás megnyitása előreláthatóan április 19-én lesz.

— Az öngyilkos Kertész Sándorné vasárnap visszanyerte az eszméletét. Szombaton délelőtt Andrassy út 26. szám alatti lakásán öngyilkosságot követett el Kertész Sándorné szül. Barna Cecilia. A 37 éves úriasszony nagy adag allatószt vett be majd kinyitotta a ajtókat. Előzőleg Kertésznek telefonüzenetet küldött bátyjához, Barna Károly igazgatóhoz, akit arra kért, hogy kisgyermekét várja meg az iskolánál és ne hozza haza, hanem tartsa magánál. Az igazgató rosszat sejtve, sietett nővére lakására. Sokáig zörgetett az ajtón, majd lakatossal nyitatta fel. Utolsó pillanatban érkezett a segítség: néhány perccel később bekövetkezett vöna a hald. A mentők az öngyilkos úriasszonyt a Pajor-szombatörumba szállították, ahol Kertész Sándorné vasárnap délelőtt visszanyerte az eszméletét. Hozzá-tartozóinak azt mondotta, hogy ideges hirtelenségekben követte el az öngyilkosságot.

— Közgyűlést tartottak vasárnap a házfelügyelők. Vasárnap délelőtt többszáz jelenek meg a Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesületének közgyűlésén. Vitéz Mészáros Ferenc elnök megnyitja után Susztrovics Károly főtitkár ismertette a házfelügyelők sereglmeit. A főtitkár bejelentette, hogy a Házfelügyelők Országos Szövetségének elnöke kitalálása helyezett a házfelügyelőkörök támogatását. Főbry András és Cizmárek József felszólalásai után megválasztották az új tisztikart. Előnk vitéz Mészáros Ferenc, ténárlélek vitéz Szalay László és Halnek Gyula, ügyvezető-elnök Bodó Dávid, alelnökök Sándor Ferenc és Klopács Ferenc lettek.

KÜLFÖLDI ISKOLÁK, NEVELŐINTÉZETEK, PENZIÓK, ÜDÜLŐHELYEK

Prospektusok és felvilágosítások A REGGEL kiadóhivatala útján is

Nevelőintézetek, iskolák:

Németország

Mädchen Landerziehungsheim Scherflinhaus
BURTENBACH Augsburg mellett, Südbayern
Alapítva 1895; 500 m. m. a. t. sz. f.
6. oszt. líceum, háztartási és kertészeti iskola. Modern szabadiskola, lélektani alap. Családiás. Nagyszériú fekvés, nagy park. Nyelvek. Zene. Gimnasztika. Sport. Legjobb referenciák. Prospektus.

MARKBREIT A. M. Magán reál és kereskedelmi iskola
Legszébb, egészségesebb fekvés. Nyelvek. Zene. Sport. Mérsékelt árak. Individuális oktatás. Lelkiismeretes feltitzyelet. Prospektus.

München Landwehrstrasse 81.
Diákok otthona. Szép szobák. Kitching konyha — Olcsó árak.

Institut Lyzeum der Englischen Fräulein
MINDELHEIM (BAYERN) Egészséges fekvés. Középskola. Nyelvek. Zene. Háztartási. Mérsékelt árak. Prospektus.

Garmisch-Partenkirchen
Institut der a. Schulschwesterinnen
Legkorszerűbb berendezés. Iskolázatás. Nyelvek. Zene. Prospektus.

Osterhofen (U. Bayern)
Damenstift
Institut der Englischen Fräulein.
Lyceum. Háztartási és ipari oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

MÜNCHEN VEREIN HAUS ELISABETH
Rosenheimerstrasse 126. — Legmoderne berendezett otthon a tanuló női flúszág számára. Minden kényelem. Kitűnő ellátás. Egészséges csendes szabad fekvés. Meglehetően mérsékelt árak

Zangberg (Ob. Bayern)
Pensionat St. Joseph der Salesianerinnen
Legszébb fekvés. Lyceum. Háztartási iskola. Nyelvek. Zene. — Prospektus.

WÜRZBURG, Burkarderstrasse 26
Kathol. Jugendheim der Salesianer Don Boscos
Iskolázatás. Nyelvek. Zene. Sport. Mérsékelt árak. Prospektus.

KERII OTTHON ideges, szellemileg gyenge gyermekek és ifjak részére. Lelkiismeretes, individuális nevelés, ellátás. Kertészeti kiképzés, esetleg iskolai is. Salát villa nagy kertben. Prospektus **J. Wagener, Gera**, Kaiser-Wilhelmstr. 210

Institut der Englischen Fräulein
Krumbach Lyceum. Háztartási n. Nyelvek. Zene. Sport. Családiás. Szép fekvés. Olcsó árak. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein
GÜNZBURG Lyceum. Nőiskola. Torna és zenetanítónői képzés. Háztartási iskola. Nyelvek. Kereskedelmi oktatás. Prospektus.

AMBERG (Oberpf.)
Mädchen Erziehungs Institut der Armen Schulschwester v. U. L. F.
Elemi és középskola. Háztartási. Nyelvek. Zene. Pensionátus. Mérsékelt árak. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein
Kempten Ailgäu (BAYERN)
Legszébb, egészséges fekvés. Lyceum. Nőiskola. Háztartási iskola. Nyelvek. Zene. Mérsékelt árak. Prospektus.

Aiterhofen bei Straubing.
Leánynevelő intézet a Fräuleinok vezetésével. Iskolázatás. Nyelvek. Zene. Mérsékelt árak. Prospektus.

Soziale Frauenschule der Inneren Mission, Berlin W. 30., Motzstrasse 11. Kiképzés jöletti intézmények ellátására, u. m. apólonói, nevelőnői, gyermekterápiásnői, felhívulóknál stb., valamint „Frauenshule“ elméleti és gyakorlati kiképzéssel. — Prospektus. — Vezető: Schulenberg Bertha grófiné

Nürnberg Zeltnerstrasse 19. — Bváng. leányiskola pensionátussal. Nyelvek. Zene. Prospektus.

Passau II. Marienstift Donauhof
Nevelőintézet leányok részére. Legszébb fekvés. Háztartási. Iskolázatás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

Weilheim (Bayern)
Fräulein városi flúinternátus
Reáliskola. Nyelvek. Zene. Sport. Nagyon mérsékelt árak. Prospektus.

Beuerberg (Bayern)
Institut der Salesianerinnen
Felsőbb leányiskola. Nyelvek. Zene. Előkelő pensionátus. Prospektus.

Vasárnap temették el Újpesten Józsa főmérnököt, az Eternit-ügy halottját

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután négy órakor nagy tömeg feketélt az újpesti ötemető halottasháza előtt.

Józsa Jenőt temették, a MAV gépgyár öngyilkos főmérnökét.

aki vadászfegyverével szívenlőtte magát a csónakházban, mert az Eternit panamagyében az ügyészségre idéztek... Újpesten ismert és becsült család a Józsa-család: az öngyilkos főmérnök tíz év előtt elhunyt édesapja, Józsa Dániel, egyik újpesti elemi iskola igazgatója és a református egyház gondnoka volt. A családi sírboltba, édesapja mellé temették most a főmérnököt. Nagy számmal jelentek meg a temetésen Józsa Jenő volt iskolatársai. Maddy református lelkész véggezte a szertartást és mondott drámai hangú búcsúztatót.

A fiatal pap sirással küszködött egész idő alatt. Ő is gyermekkori barátja, iskolatársa volt.

annak, akit temették! A volt tanulóajtások nevében Antal Géza rendőrkapitány tartott búcsúztatót. Megrázó volt ez a beszéd, amelyből Józsa Jenő portréja bontakozott ki a gyászoló közönség előtt. Antal kapitány elmondotta, hogy

Józsa főfelmentesen tehetséges fiú volt,

az újpesti főgimnázium díszjele, akit még tanárai is tiszteltak és megajánolták, hogy nagy tudományos karrier vár rá. Földözte Józsa háborús vitészetét és szenvedését, a hosszú hadifogságot, amelyből halált megvető bátorsággal szökött meg és itthon nekilátott újra a munkának: tümenyes gyorsasággal tette le a Műgyeemen a vizsgáit, mégpedig kitüntetéssel. Mikor megnősült, már

a VIII. fizetési osztályba kinevezett segédtanára volt a műgyeemnek,

Czakó Adolf professzor mellett működött, a szilárdsgartani szakcén. Abba hagyta a tudományos pályát, amelyen már kezdett európai hírnevet lenni és elment mérnöknek a MAV gépgyárába. Itt is gyorsan haladt előre, első volt az elsők között. Igazi

tudós kedély, zárkózott, fanatikusan dolgozó ember,

tiszta, becsületos jellem, akinek azonban a való

életéről, a gyakorlati kérdésekről kevés fogalma volt. Csak így történhetett, hogy az Eternit-ügybe belekeveredett anélkül, hogy bármi büntetendő, vagy inkorrektt dolgot követett volna el. Maga az a körülmény, hogy őt az ügyészségre idézték, — ahol azonban nem volt ellene eljárás! —

határtalanul felzuggata és elkészerítette

a jogi kérdésekben tájékozatlan és rendkívül érzékeny lelkű embert, aki nagyon sokat adott ősi székely családjának becsületére. „Antal Géza kapitányhoz megyek, — mondotta a feleségének, mikor elbűsözött tőle — tőle kérek tanácsot: mit kell tennem? De nem ment Antal kapitányhoz, aki bizonyára felvilágosította és megnyugtatta volna, hanem kiment a csónakházba és szívenlőtte magát... Mialatt Antal Géza gyászbeszédét mondta,

a szerencsétlen főmérnököz özvegye éles szíjjal öngyilkosságot követett el és elcsúszott a szíve előtt.

Főlemelték és elvitték a nyitott sír mellől... Használóképpen támogatni kellett mostohaanyját, öz. Józsa Dánielt is. A temetésről komor hangulatban távozó újpestiek egész úton Józsa Jenőről beszélték: Újpesten mindenki meg van arról győződve, hogy nem követhetett el semmi inkorrektséget... Délután, a temetés elmúltával, kimentünk

Kispestre, a Wekerle tlepi Kenyérmező utcába, ahol Józsa Jenők laktak.

A 8. számú, egyszerű ikerház ablakain le van húzva a vászonröll, az ajtó zárva. Az alacsony kis léckerítés kapuján is lakat. A szomszédok mondják, hogy a néma kis ház asszonya már két nap óta minden otthon: budapesti rokonainak bujdosik gyászával. Egyébként: nem sokat tudnak Józsa főmérnökéről, aki visszavonult életet élt, esendő ember volt.

Két kis szobában lakott a feleségével

a munkástelepen, ahol nagyon, de nagyon egyszerűek a házak, nyoma nincs a nagyvárosi komfortnak... Poros, szerényes falusi uca, tiszta, egyszerű munkásházak, alacsony léckerítés... Ezek nem villák, még csak nem is csinos családi házak. Fakóbarna, szomorú, uniformisba öltözött házikók. Szegény embereknek valók...

miből ebédelek?

Pedig éhesen, gondokkal tele, nem lehet sportolni... Mikor Amerikából hazajöttem, Gömbös kegyelmes úrhoz kérve nyit írtam, tegye lehetővé, hogy a Gázművekhez mint pénzbeszedő bekerüljek. A miniszterelnök úr ajánlószóival küldte le kegyelmemet a váróhoz. Most kaptam meg az értesítést, hogy kegyelmemet nem teljesíthetik, mert nincs iredés.

Lemondóan legyint kezével, majd így folytatja:

— Pedig tudom, hogy minden hónapban felvesznek valakit...

Ezeket mondja Zombori, a most lefolyt helsinki európa-bajnoki versenyek hőse. Nem vagyunk hívei annak, hogy a sportembernek magányúgyeit a nyilvánosság előtt oldják meg, de talán mégsem sérjtük meg ezt az elvet, ha azt mondjuk, hogy

a Birkózószövetség kötelessége volna Zombori Ödönt kenyeréhez juttatni.

A magyar sport nagyságai abból hogy külföldi szerepléseik után néhány napig ünneplik őket, nem tudnak megélni! Petchsauer Áttila

Értesítés!

Tiszteltel tudatom nagyrabecsült vendégeimmel, hogy a IV., Corina a 2. alatti éttermet megnyitottam. Ezúton hálailem megköszönöm az eddigi szives támogatást, egyszerimind értesítem melyen tisztelt vendégeimet, ismerőseimet, jóbarátainkat, hogy

IV., Kossuth Lajos ucca 12. alatt

„Koroná”⁶⁶ -hoz címzett
sörözömet
megnyitottam

Polgári árak, Dréher-sörök és klt.-nő magyar konyha! További szives támogatást kér HOLLUBREZSÖ vendégios

Minden nő tudja,

hogya
DANIEL KALAP
divatos, elegáns, olcsó
VII., Erzsébet körút 22.
Cella gal dívatkalap 6.30 P

Szép finisek, tótágast állított papírforma, szenzációs kettősfogadás (10 : 5310) a vasárnapi ügetőversenyeken

(A Reggel tudósítójától.) Hőbortos április, fagyos széllel. Nyolcszámú, egy-két igen szép és érdekes versennyel. De a második futam bátran elmaradhatott volna. Itt a négy induló közül az elsőnek és másodiknak beérkezett lovat galoppozás miatt diszkvalifikáltak, a negyedik lo kiharadt, a díjat így a harmadiknak beérkezett Fene-gyrek kapta. A Sió-díjban a derbyjelölt Nahát fityvethányt a papírformára, három nap alatt 2.2 mp-es javulást hozva. Az

Áprilisi handicap

Órdsi finiséből Oszlány került ki győztesen Enyém II. és Evviva előtt. A verseny favoritja, Muscicapa két ízben is vágott és mint mérsékelt hetedik haladt át a célvonalon. A kettősfogadásnál az áprilisi szeszélye rekordkötőt hozott. Upupa Epos és Oszlány dublere 10 pengőre 5310 pengőt fizetett a totalizátor. (Persze ezt csak három találták el.)

Részletes eredmény:

I. futam. Nyertelen hároméves verseny. 1. Vitéző (5/10) Wiesner, 2. Mercedes II. (5). Im.: Szeszélyes, Csui, Páris. Könnyen. Idő: 36.6. Tot.: 10:14, 11, 15, olasz 41.

II. futam. Tabáni díj. 1. Fene-gyrek (3) Lampert. Im.: Tallér (mint első diszkv.), Gabriella (mint második diszkv.) és Béby, mely kiharadt. Id.: 31.5. Tot.: 10:26.

III. futam. Királytelti díj. 1. London (2) Zwillingor, 2. K. L. (5/10). Im.: Pusztaberény, Vadorzó. Biztosan. Idő: 35.6. Tot.: 10:30, olasz 39.

IV. futam. Kabai díj. 1. Upupa Epos (8) Kovács F., 2. Bócsi (1/2), 3. Láva (10). Im.: Lilla, Marokkó, R. Gyogyó, Georgette, Ellás, Vinkó, Olt. Erős küzdelem. Idő: 31.8. Tot.: 10:29, 24, 16, 21, olasz 39.

V. futam. Pancsi díj. 1. Sellő (p) Stein, 2. Szerető (p). Im.: Fuss, Bossie. Könnyen. Idő: 29.6. Tot.: 10:25, olasz 25.

VI. futam. Sió díj. 1. Nahát (2) Fityó, 2. Gondolat II. (1/4). Im.: Guardian Tód, Katinka. Könnyen. Idő: 29.5. Tot.: 10:38, olasz 25.

VII. futam. Áprilisi handicap. 1. Oszlány (16) Marszár F., 2. Enyém II. (5), 3. Evviva (5). Im.: Engelbert, Danka, Jégvirág, Muscicapa, Favorite, Gallinula. Erős küzdelem. Idő: 31. Tot.: 10:174, 34, 23, 25, olasz 60.

VIII. futam. Amatőr-hajás. 1. Elga (5) Ifj. Baranyai, 2. Ili (5). Im.: Hajnalka, Kacér, Oline. Könnyen. Idő: 31.2. Tot.: 10:50, 22, 27, olasz 94.

— Oktassák ki a tüzoltókat a légi támadások elleni védelemre! Vasárnap délelőtt értekezletet tartottak a magyarországi tüzoltóparancsnokok az Országos Tüzoltóegyesület bástyaucsal helyiségében. Teasdale Ottó, a budapesti tüzoltóság főparancsnokának megnyitó szavai után Marinkovich Imre nyugalmazott államtitkár, a Tüzoltóegyesület alelnöke vette át az elnöklést. Az első felszólaló Erdélyi Ernő győri főparancsnok volt, aki arról beszélt, hogy az önkéntes tüzoltóságot nem szabad szembeállítani a hivatalosokkal. A gyűlés ezután elfogadta Bojtor István bilharmegyei tüzfelügyelő határozati javaslatát, mely szerint az önkéntes tüzoltók szolgálati idejük alatt mentesítenek a városi és községi adók, valamint a közmunkák alól. Démusz Endre makói parancsnok és Erdélyi főparancsnok felszólalása után elhatározták, hogy a tüzoltóságok legújabbadok elleni védekezésére való kioktatásd kívánják. Végül vitéz Roncsik Jenő debreceni főparancsnok, Papp Ferenc szegedi főparancsnok és Domonkos Andor váci parancsnok és Kónya Imre kecskeméti parancsnok szóaltak fel.

Orvosilag

megálapított tény,

hogy a rendszeresen adagolt

BINATURIN

kúra — a használati utasítás pontos betartása mellett —

megszünteti

a krónikus székrekedést.

Szeretnék pénzbeszedő lenni a Gázműveknél!

— mondja Zombori Ödön, a birkózás Európa-bajnoka

(A Reggel tudósítójától.) Huszonöt éves kérészes Európa-bajnok és állástalan. Zombori Ödön most itt ül előttem a szerkesztőségben. Alacsony, izmos fiú, harminc évesnek látszik, halott csak huszonöt.

Szemében a gond és a nélkülözés láza fénylik.

— Két éve szaladgálok állás nélkül! — mondja. — Fűhöz-fához rohantam és könyörgöttem, hogy szerezzenek nekem állást, ahol dolgozni kell, mert csak annyit szeretnék keresni, amennyi száraz kenyérré elég.

A losangelesi olimpiász után, ahol bírói ítélet ütött el az olimpiai bajnokságtól és így második lettam, még hivatalosan is azzal bíztattak, csak legyek nyugodt: a jövőmet biztosítja.

Most, mikor szükségem volna barátokra, mindenki eserbennygött...

Lehet, nem érdek az, hogy engem elhelyezzenek, hogy továbbszolgáljam a magyar birkózó-sportot. Mindent megpróbáltam, mindent megkíséréltem és mindennél zárt ajtókra találtam. Szegény szüleim nyakán élek — az apám altiszt a városnál. A klubban mindenki azt kérdi, jó formában vagyok-e, meg hogy a tavaszi versenyek

ÉJFÉLI RANDEVÚ
Hol? Mikor? Kivel?

Értesítés!
Tiszteltel tudatom nagyrabecsült vendégeimmel, hogy a IV., Corina a 2. alatti éttermet megnyitottam. Ezúton hálailem megköszönöm az eddigi szives támogatást, egyszerimind értesítem melyen tisztelt vendégeimet, ismerőseimet, jóbarátainkat, hogy
IV., Kossuth Lajos ucca 12. alatt
„Koroná”⁶⁶ -hoz címzett
sörözömet
megnyitottam
Polgári árak, Dréher-sörök és klt.-nő magyar konyha! További szives támogatást kér HOLLUBREZSÖ vendégios

HIREK

Egy kedves vigasztalónak

Írta: JUHÁSZ GYULA

Szépen süt a nap, mondják. Ó igen.
A strokra is szépen süt a nap,
Apám sírjára is, ki itthagyt
Fiatalon, egy nagy szomorúsággal
Amely egyetlen örökségem. Ó,
Szépen süt a nap, örüljön néki
Minden diktátor s féreg, aki él
Es tud örülni. Boosánat, de én
Már nem tudok, csak engedelmesen.
Elismerem, ha mondják biztatón,
Hogy szépen süt a nap. Jó emberek.

En úgy szeretném, ha a szeretet,
A boldogság, a béke fénye égne
Mindenki lelkében, de valami
Nagy hiba történt itt, az örömet
Igen hibásan osztották s ezért
A költő hibba fellebbez, hibba
Imádkozik, avagy káromkodik,
Nem tudja álmait beváltani,
Mint a bankokban szoktak valutatni,
Hogy jóvátégye a nagy, nagy hibát.

Sokszor úgy érzem, az egész teremtés
Egy óriás gyászindulót dalol
S hibba zengenek vs gramofonok,
E rejtelmes zene sokkal erősebb
S ha mind elhallgat, ő tovább dalol.

Szeged, 1933. március 31.

BUDAPESTI SOROK...

Szélhajtogatott magyar tájon rohan vonatom.
Kínézek. Édes magyar föld, Jrága alföldi por. A
Tisza már mögöttem maradt kanyargó folyásával,
mint ahogy mögöttem maradtak az éjszakában a
fekete, vadzágású erdélyi hegylek.

Valahol Budapest felé rohanhat e prűszkölő
masina, már látom, vagy inkább sejttem e kora
reggelben azt a misztikus, tündéri rajzot — fel-
festve az égre, ami az erdélyi hegylek közül jövő-
nek Budapest, a Város. Érthetetlen, futurista ákom-
bákom, barbár és mégis sejtelmes, szívfacsaró kép,
örök vágyódásunk Mekkája.

Egy óra múlva ott leszek.
Hóvirágcokrot hoztam magammal az erdélyi
hegyekről, most üdvözlétképpen uccád forgatagába
belehintem.

Lakásom ablaka a Vérmezőre néz. Olyan üde,
tisztá, ragyogó és szép a kép, melyet innen látok,
mintha éppen a mi kicsi Erdélyünkben volnék
Kora reggel van. A fény elöntött az ökölynre
duzzadt gesztenyeágak hegyén. A németvölgyi és
gellérthegy-i részek vakítóan csilognak.

Alattam a Vérmező zöld pázsítja, katonák
gyakorlatoznak, nézem a rajokba osztott csoport-
tot ismerős fegyverfogásait. Egy-egy vezényszó
szakadozva hozzám csendül: „Vállra!” „Súlyba!”
Utána felcsap, mint hirtelen hullámcsapás a kezek
pillanatnyi egyszerre történő csatlógnak.

Valahol, arrébb egy közeli fán rigó-pár gyako-
rolja reggeli dalát. Rigófúrty?... Az idén még
nem hallottam, itt hallom először az erdők és nap-
sütéses gyümölcsös és szilvás kertek madarának
kedves dalát.

Járom az uccát, ezt a különös, furcsa mezőt,
rétet. A nők mint szép virágok a hársorok bizar
völgyeiben. Én minden nőt úgy szeretek és úgy
nézek rájuk hódolóan és tisztelettel, mintha min-
den nőben az én halott anyaból volna egy dar-
ab, az én rég-halott, kicsi anyácskámból, akit
nem ismertem és soha meg nem csókoltam... Sze-
nem homály futja el, ha látok szenvedő nőt. Nek-
kik nem volna szabad szenvedniök. Mégis, tudom,

ők hordják az egész világ tűrő terhét, minden fájdalmát, bánatát. Szeretném remegőn megcsókolni kezeteiket, sok bánatos, mária-arcú Anyák, Hítvesek, Kedvesek.

Bartalis János.

— Vidéki előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai befizetőlapot mellékelünk azon előfizetőink lappeldényaihoz, akiknek az előfizetése 31-én lejárt. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellő időben küldjék be, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen. A Reggel új, kedvezményes előfizetési ára: Egy hóra —70 fillér, negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 8 P.

A REGGEL kiadóhivatala.

— Szeles, hűvös idő. A Meteorológiai Intézet-hez érkezett jelentések szerint a szárazföld belsejébe Németországon át helyenként viharos erővel hűvös óceáni levegő áramlik, amely a reggeli órákban már a Dunántúlt, sőt a délelőtti folyamán a Duna—Tisza közt is elérte. A bajor fennsíkon és Németország keleti felén több helyen havazik. Lengyelország, valamint hazánk keleti szélein dél-élelőtt még tartottak a déli feláramlatok. Kiseb belcsapódások nálunk eddig csak az ország nyugati és keleti részein fordultak elő. A nappali felmelegedés tegnap nyugaton 15—17, az ország középső részein 20—22 fokot ért el. Ma éjjel a lehűlés a Dunántúlon elérte a fagyponthoz, egybeült néhány fokkal felette maradt. Budapestén vasárnap délnél 12 órakor a hőmérséklet 10 Celsius fok. Várható időjárás a következő 24 órára: *Elnék északnyugati szél, lehűlés, nyugat felől tovább terjeszkedő esők, hétfőn még változó, de szárazabbra forduló idő.*

— A községi kútnál találtak meg egy 300 holdas gazda holttestét. Zalaegerszegről jelenti a Reggel tudósítója: Horváth József 48 éves orszononyi földbirtokos, akinek a község határában 300 hold földje van, szombaton este távozott lakásáról. Később a ruháit a községi kútnál találtak és a kútból kiemelték a holttestét. Nyomozás indult annak megállapítására, hogy Horváth öngyilkos lett-e vagy bűncselekmény történt.

— Felakasztotta magát egy nagykereskedő felesége. Siklósról jelenti a Reggel tudósítója: Siklósról jelenti a Reggel tudósítója: siklósi nagykereskedő felesége vasárnap pillanatnyi elmésvárában felakasztotta magát. Mire megtalálták, meghalt.

— Eltűnt kisdiákok. Harangozó Istvánné bejelentette, hogy 15 éves Lajos fia három nappal ezelőtt azzal ment el Molnár uca 19. alatti lakásukról, hogy iskolába siet, de a kisfiú azóta nem került elő. — Az újpesti Deák Ferenc uca 93. alatt lakó Róth Lászlóné bejelentette, hogy fia, Nagy József 14 éves tanuló, két nappal ezelőtt eltűnt.

— Bulgáriában is felosztják a kommunista-pártot. Szófiából jelenti a Reggel tudósítója: A bolgár szobranjé keddi ülésén törvényben fogja kimondani, hogy az összes kommunista pártiszervezetek felosztandók. A parasztpárt egyidejűleg indítványt fog benyújtani a szélső jobboldali Cankof-párt felosztására is.

— Töbgy lenyírják a kóbor cigányok haját. Erdélyi Lóránd Pestmegye alispánja rendeletet adott ki a kiütéses tifusz elleni védekezésről. A rendelet utasítja a hatóságokat, hogy a kóbor cigányokat az vándortelvényeket kivétel nélkül fertőtlenítsék és a hajukat töbgy nyírassák le, tekintet nélkül arra, hogy betegségre gyanúsnak-e vagy sem!

— Két kínai gőzös 41 emberrel elsüllyedt a japán partok mellett. Londonból jelenti a Reggel tudósítója: Japán északi partja közelében egy kínai hajó vasárnap 23 főnyi legénységével együtt elsüllyedt. — Hankau közelében egy kínai kalózhajót 18 főnyi legénységével együtt elsüllyesztett a Misako nevű japán ágyúzásdó.

— Prohászka emléktűnép. Mintegy ezren gyűltek egybe vasárnap délelőtt a Zeneművészeti Főiskola nagytermében Székelyherény aranyaszűz püspökének, Prohászka Ottokár emlékének ünnepe. Britis Frigyes cisztercita tanár Prohászka alkotásáról, Wolff Károly társadalmi működéséről emlékezett meg. A Szilágyi Erzsébet leucum énekára B. Sztójánovits Adrienne avatott vezényletével Kodály Zoltán „Pünkösddő”-jét, továbbá Liuzzi Ferdinánd által egybeállított 13. századbeli passióéneket adott elő. A szolókát Raffay Erzsébet, Csillag Klára és Főlsinger Gyula énekeltek, majd Palló Imre Gounod Faust-áriáját adta elő.

— Megszakad a diplomáciai viszony Anglia és Oroszország között? Moszkvából jelenti: Orosz politikai körökben vasárnap az a hír terjedt el, hogy az angol kormány a Wickers-művek angol mérnökeinek ügye miatt elhatározta az Oroszországgal fennálló gazdasági kapcsolatok megszüntetését és az angol-orosz diplomáciai viszony megszakítását. Vasárnap neveztek ki a letartóztatott angol mérnökök fellett ítélező törvényszék tagjait is. A bíróság elnöke Ulrich, a legfelsőbb orosz szövettörvényszék vezetője lesz.

— Gátak, ha szakadnak. Andás József, Erőss László, Földes János, Keeszhelyi Zoltán tehetséges fiatal költők és írók e címen adták ki izéles kötetben verseiket és novelláikat.

Hallo! Hallo!

A pénteken kezdődő

osztálysorsjátéokra

v gyen vagy rendellen sorsjegyet

Ocskay Sándor és Tsa

főúrúsitónál

Dorotya uca 3.
(Wurm uca sarkán)

Rendellen levelezőlapban vagy telefonon is 31-4-35

Nytva 8 órádtól 6-ig egyfolytában

— Edge nagykövet ma délnben utazik el Budapestről. Walter Evans Edge, az Amerikai Egyesült Államok párizsi nagykövete azzal töltötte pesti vasárnapját, hogy megnézte minden látóval a magyar főúrosban. A nagykövetet vasárnap késő estig Roosevelt amerikai követ kalauzolta. Az amerikai követség a hatalmas antója a Halászbástyáról a Jánoshegyi kilátóhoz ment, ahol Edge elragadtatással gyönyörködött az éleje táruló tavaszí pannoniában. Utána az ismeretlen Katona sereglőket látogatta meg a két amerikai diplomata, majd Edge feleségének és titkárnőjének társaságában visszatért dunaparti szállodájába, ahol elragadtatással mondta a Reggel munkatársának: — Gyönyörű vasárnapom volt Budapesten. Kár, hogy a marsrutóm köztöltés utiprogramom értelmében hétfőn délnben egy órákor már tovább kell utaznom Bécs felé...

Edge nagykövet a korzón

— Edge nagykövet ma délnben utazik el Budapestről. Walter Evans Edge, az Amerikai Egyesült Államok párizsi nagykövete azzal töltötte pesti vasárnapját, hogy megnézte minden látóval a magyar főúrosban. A nagykövetet vasárnap késő estig Roosevelt amerikai követ kalauzolta. Az amerikai követség a hatalmas antója a Halászbástyáról a Jánoshegyi kilátóhoz ment, ahol Edge elragadtatással gyönyörködött az éleje táruló tavaszí pannoniában. Utána az ismeretlen Katona sereglőket látogatta meg a két amerikai diplomata, majd Edge feleségének és titkárnőjének társaságában visszatért dunaparti szállodájába, ahol elragadtatással mondta a Reggel munkatársának: — Gyönyörű vasárnapom volt Budapesten. Kár, hogy a marsrutóm köztöltés utiprogramom értelmében hétfőn délnben egy órákor már tovább kell utaznom Bécs felé...

Ami a Notesz-ből kimaradt

A Fészek-klub szombatesti optimista-pesszimista bálja elég jól sikerült. A klub festőtagjai impozáns munkát végeztek: óriási tablókkal, jövedelző körképekkel, festményekkel és karikatúrákkal úgy jeldíztették a klubot, hogy még aki ismerős is a helyi viszonyokkal, az is könnyen elveddheteti a teljeseen átlatolt, tetőtől talpig feljagartott termekben. Fent a második emeleten tanyáztak a pesszimisták, olcsó népkonyha állt rendelkezésükre, itt csupa uccaséper, rikkancs, uccai énekes és egyéb stólenitáló egzisztencia adott egymánnak találkozót, de viszonyít itt uralkodott a legkedélyesebb hangulat, szólt a harmonika egész éjszaka: a pesszimisták jól megfértek egymással. Lent az elsőemeleti nagyteremben volt s nagy bál. A Tabanaria című bár erkélyéről látni lehetett Budapestet tíz év múlva, a Tabán felhőkarcolóival és a Légirendőrökkel, akik kézbe tartott propellerrel száguldoznak a kormányozható léghajók, repülőgépek és légitankok között és írták fel a renitens pilótákat... Egyébként sok ötletes kosztüm volt, a hölgyekre vonatkozólag jellemző, hogy a többség tíz esztendő múlva a férfiruha jegyében látta a női divatot: rengetegen jöttek férfiruhában a csibészöltözöttel a saccón és a smókingon keresztül a frakkja. A kosztümök között legnagyobb sikere Erzsébet angol királynő zöld laméből való Gainsborough-portréjának, egy fehér lamé frakknak, egy burgundi nemes hölgy kosztümjének és egy szakácsnőkostümnek volt. A férfiak között mulatságos volt az a zománcgyáros, aki drótosított nek és a szem- és fanagykereskedő, aki favágónak öltözött fel. Kövér Gyula, Gedó és Ruzsicski festőművészek és Thomas építész dolgoztak az utolsó pillanatig a Fészek átalakításán. A vendégeket reggel kilenckor seprték ki a klubból, akkor mentek le a Newyorkba reggelizni.

— Dolgozó Asszonyok Lapja-nak április számában dr. Arató Amália foglalkozik a nővel, mint hivatosos nevelővel. Szerkesztőség: VI., Jókai uca 4.

— Akinek az új 30. m. k. Ostálysorsjátékhoz még nincs sorsjegye, siesen venni, mert a csekély közzét gyorsan elfogy. Húzza már pénteken, 7-én kezdődik. A sorsjegyek ára: egész 24.—, fél 12.—, negyed 6.—, nyolcad 3 pengő az összes főúrutól kónál. Minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyeresé esélye, egyik sorsjegy olyan, mint a másik.

Külső tűzveszély ellen az **Eternit.** asbestcementpalafedés számtalanszor beigazolott védelmet nyújt

Dreher
Vendégváró Reksz

Olcsó de jó a
Kertész uca 77.
41-3-55, 54, 53 **DITRICHSTEIN**

Égy orvos naplója

írja dr. Ferenc Lajmond

Vitamin és társai

I.
Vannak az életben dolgok, amelyeket észre sem veszünk, hogy vannak, amíg vannak. Amelyek értékét csak akkor tudjuk megbeesülni, amikor már nincsenek.

Sok olyan tényező van szervezetünk háztartásában, amelyről csak akkor szerzünk tudomást, ha elfogy vagy ha elhagy bennünket. Ilyen első sorban egészségünk, mely maga is csak úgy tud megmaradni, ha valamennyi összetevője együtt van, a gép kerekesei teljes számmal és teljes épességükben megvannak és egymásba kapaszkodva, jól megolajozva végzik precíziós együttes munkájukat.

A jó háziaszony nesztelenül és szinte észrevétlenül végzi az ő munkáját és tartja együtt az otthon manapság különösen komplikált gépezetét. De ha csak rövid időre is kidől vagy elvonul posztjáról, a masina nyikorogni kezd, munkateljesítménye mind tökéletlenebbé válik, végül pedig felmondja a szolgálatot, széthull.

Mindenki tudja, hogy az emberi és állati szervezetnek fejlődéséhez, fenntartásához és munkakifejtéséhez bizonyos anyagokra van szüksége, melyeket a külvilágból szerez be és a maga céljaira átdolgoz, felhasznál.

Ez a táplálkozás lényege. Tápanyagainak egy részét mindenki ismeri. Ezek a fehérnyék (tej, tojás, hús), a zsírok (állati és növényi zsíradékok), a szénhidrátok (cukor, liszt és keményítő-féleségek), meg a víz. Kevésbé népszerűek az asványi sók, az erjesztők, a kivonatanyagok és a lipoidoknak nevezett zsírfélék. Végül pedig a vitaminok, helyesebben kiegészítő anyagok (kompletinek), melyekről ma mindenki beszél, de vajmi kevesen vannak vele tisztában, hogy mi fán teremnek. Pedig nagyrészt tényleg fán teremnek.

Osídők óta pusztított az ázsiai népek közt a beri-beri nevű betegség, melyről a kínai íráskor már 2700 évvel Kr. e. mint az emberiség legsúlyosabb átkáról beszélnek. Rémségeit még napjainkban is láthatjuk, hiszen az orosz-japán háborúban a kemény mandzsuriai tél közepette ezrével pusztította az orosz katonákat. 35 évvel ezelőtt a japán haditengerészet egyharmadát lepte meg és tette harképtelenné. Sőt a világháborúban is felütötte fejét különböző intenzitással a különböző frontokon.

Nevét a hindosztáni beri szótól nyerte, mely juhót jelent. Kínában a lábak betegségeinek, kákkéknek hívják. Ezen elnevezések onnan erednek, hogy a gyilkos kor egy legfeltűnőbb tünete a beteg imbolygó járása, mely a hindosztáni juhok mozgására emlékeztet. A beri-beri összes alakjainak közös tünete a levertség, mely a szellemi összeomlásig vezethet, a lábakkal, utóbb a karokkal is zsibbadás, fájdalomossága, az izmok elsovadásra, az idegek elajulására, mely felterjed a gerincagvíg és az agvíg.

Az idők folyamán vagy húsfélék elméletet állítottak fel a tudósok, kik a beri-beri okát kutatták. Végül abban állapodtak meg, hogy tekintettel az eseteknek tömegesen való fellépésére, okvetlenül fertőző betegségről van szó és keresték a kórokozó baktériumot vagy csírát.

Közben pedig a beri-beri gyilkolt tovább és pusztította a javakorbéli emberek ezreit, főleg a katonákat, tengerészeket és a vasutépítő munkásokat.

Eijkmann Christian holland orvos Jáva szigetén 1897-ben — jegyezzük meg ezt az évet, melyben a tudomány egyik legdinamikusabb átközését vívta meg — rájött, hogy az ő fogházában élő tyúkuk és galambok, melyek a foglyok ételmének maradékából, tehát túlnyomóan rizsből, még pedig hántolt és eszizolt rizsből táplálkoztak, előbb-utóbb megbetegszenek és a beri-berire emlékeztető tünetek közt pusztulnak el. A galambok egy másik csoportját hámozatlan rizzsel etelte, ezeknek nem lett semmi bajuk, míg kosztjukat meg nem változtatta, mert amint hámozott és eszizolt rizsre fogták őket, ezek is megkapták a beri-berit.

Eijkmann lángeze tehát rájött, hogy a vész oka abban rejlik, hogy a táplálékból hiányzik egy anyag, melyet a rizs tisztítási, a hántás és eszizolás alkalmával távolítottak el belőle. De ez az anyag még nem volt meg. Eleinte azt hitték, hogy a rizsszemet borító ezüstös fényű hártványban és a külső kéregben, a rizskorpában foglalt fejténye vagy foszfor hiányzik a táplálékból, ezt

igyekeztek pótolni. Most a tudomány imbolygott ide-oda vagy két évtizeden át. Sikertelen hús- és foszforetetések után végre Funk Casimir varsói orvosnak 1911-ben — ismét egy évszám, melyet jó lesz megjegyeznünk — sikerült a rizs külső burkaiból egy kristályos anyagot előállítania, melynek legapróbb részecskéi a beri-beris tyúk hámozott és eszizolt rizsje közé keverték s az állat erre meggyógyult. Ugyanezen évben a berlini trópus-egészségtani kongresszuson Schaumann, Abderhaldennak, a nagy hallei fiziológusnak egy segédje néhány boldogtalan galambot mutatott be, melyeket előzőleg búzaliszt, hámozott, borsó és eszizolt rizsre fogtak és így mesterségesen beri-beri betegékké tettek. Szegény madarak nyomorúságos látványt nyújtottak. Tollazatuk fénytelen, töredezett volt, hegyenkei kihullott, bőrük kifehéredett. Szárnyaszegetten és bennan feküdtek a kis nyomorultak ketrecük fenekén. Schaumann a kongresszus szemelétárára töltött néhány ecepp rizskorpakivonatot az állatok eszrébe és amire a tiszta búzaliszt és egyéb erőtáplálék hetek alatt nem volt képes, azt a csodát a korpakivonat egy nap alatt elvégezte: másnapra a galambok vígan röpködtek a kongresszus termében!

De már Schaumann hangsúlyozta, hogy ezzel az ő csodaszékkel meg tudják akadályozni a beri-beri létrejöttét, de nem tudják még meggyógyítani és hogy minden fél arra vall, hogy az anyag, melyet Funk előállított, nem áll egyedül a természetben.

Mindegy, amit Eijkmann vaslogikájával és fantáziájával 1897-ben elgondolt, azt Funk 1911-ben pontosan elő is állította. Tőle nyerte az anyag a Vitamin nevet is. A név szerencsésen van megválasztva, mert alkalmas arra, hogy gyorsan elterjedjen. Első felében igaz is, mert életet ad (élet latinul = vita), második felében hamis, mert nem minden vitaminban van amin, ami tudományos nyelven légeny-(nitrogén)-tartalmú anyagot jelent. De ezt Funk akkor még nem tudhatta, mert a többi vitamin után való kutatás még csak azután indult meg. Többen ajánlották, hogy miután ezen anyagok táplálkozásunk kiegészítői, nevezzük el őket kompletineknek, kiegészítő anyagoknak, de azért csak megmaradt a vitamin-név, amint hogy a betegségeket, amelyek vitaminhiányból erednek, szintén nem nevezzük hiánybetegségekké, mint ahogy a németek ajánlották, hanem avitaminózisnak. Ami nem baj, nem fontos, hogy a név pontosan jellemezze gazdáját, a fő hogy tudjuk, hogy mi rejlik a név mögött.

A vitaminok utáni tudományos hajtóvadászat főleg Amerikában indult meg széles keretek közt. Főképpen pedig az 1914—1918. években folyt, mikor mi itt Európában egyébbel voltunk elfoglalva. Amerikából származik az egyes vitaminfajtáknak az abc betűivel való megjelölése is. Így jutott az elsőnek, a Funk-félenek a B-betű.

A B-vitamint megtalálták az élesztőben is, ennek kivonata is meg tudta szüntetni a beri-berit. Lassanként rájöttek, hogy majdnem minden természetes tápszerünkben benne van, amíg mi elkészítési módunkkal meg nem fosztjuk tőle. Nagy bőségben tartalmazza a korpát, a gabonacsírák, az éretlen citrom, a paradicsom, káposzta, paraj, sárgarépa és a már említett élesztő. De van belőle jöcskőben a szőlő, alma, narancs, érett citrom, banán, ananász, zöldbab és zöldborsó, burgonya, kalarabé, kelkáposzta és karfiol, hagymában és dióban. De a tejben és tejszínben is.

Tényleg nehéz volna úgy táplálkoznunk, hogy kosztunkból a vitamin-B hiányozzék. Bámulatos, hogy az emberiség egy nagy és nem is intelligencia híján levő része (Japán és Kína) évezredek át elköveték azt az örültséget, hogy táplálékuiból mesterségesen eltávolították ezen legértékesebb részeket és így rontották meg magukat.

Ennek a vitamin-tömeggyilkosságnak mását csak a mai tápszeriparban tudjuk megtalálni, úgy hívják, hogy agyonfőzés és agyonforralás, magyarul: konzervipar.

Eijkmann Christian 1858-ban született, 1897-ben fedezte fel az első vitamint 39 éves korában. 1929-ben 71 éves volt, mikor a Nobel-díjjal kitüntették. Hosszú az út Jávából Stockholmba.

— Gazdasági fellendülést vár mindenki... a jövő még bizonytalan... de most bizonyos megszerezhető a jóleső Remény s. g. egy rövidesen gazdag lehet, ha vesz vagy rendel egy osztályosjegyet a legújabb szerencsés Kísérő bankházban, Kosuth Lajos uca 1. Telef. 85-2-42. Fiók: Erzsébet körút 13.

képeddel alszom el képeddel ébredek...

— Elloptak a mozi elől egy autót. Vasárnap bejelentette a főkapitányságon Kiss Zoltán gyár-igazgató, hogy szombaton este a Royal Apollo előtt ellopták Bp. 50—264. rendszámú csukott zólt Chrysler-autóját.

— Dr. Molnár Jenő. Halkan, szerényen és szelíden, mint ahogy egész életében járt közöttünk, szinte lábujjhegyen távozott a magyar újságírodalomból dr. Molnár Jenő, a legderékabb, legszorgalmasabb és legérde-esebb magyar újságírók egyike. Két nap alatt végzett vele a szövődő influenza-támadt tüdőgyulladás. Molnár Jenő három évtizeden át dolgozott a magyar sajtó különböző organumaiban; publicista és poéta volt, riporter és novellista, társadalmi és politikai életünk félszeregeit szelíd mosollyal bíráló humorista, lelkismeretes, ötletes szerkesztő, pompás versíró, élvezetes magyar stílusista, aki franciából, angolból, és olaszból egyformán kézséggel és passzióval fordított opereteket, regényeket és újságírókat. Nem voltak ellenfelei, ellenségei; soha, senkit meg nem bántott, senki nek karrierjét, sikerét nem irigyelte. Egy tisztalelkű, igaz, tehetséges ember mult el vele, akit nemcsak pályatársainak, hanem az egész városnak részvéte kísért korai sírjára...

— Kézre került az orvosházaspár sít a piros-partnere. Vasárnap elfogták Gszall József 37 éves lakatosgedét, akit Blum Ottó orvos ráismert azoknak a lemezjátékosoknak egyikére, akik mult vasárnap kifosztották. Mult vasárnap ugyanis, — amint A Reggel megírta — Blum és felesége ilyen sítol a piros, itt a piros-játékra oszított szélhámos lemezjátékos karmaiba kerültek és elvesztették nemcsak a pénzüket, de minden ékszertük is.

— Motorbikliljével szekérnek rohant és meghalt egy csendőrmester. Sümegről jelenti A Reggel tudósítója: Toplak-Halmos István 25 éves sümegei csendőrmester szombaton este 10 órakor motorkerékpáron Mihályfára tartott. Az országúton behorogant egy szekerbe és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínén meghalt. A koscba fogott két ló is kimúlt és a szekér összetörtött.

— Házasság. Lányi Dusi (Budapest) és dr. Róbert Miklós orvos (Miskolc) jegyzek. — Dr. Székely György ügyvéd eljegyezte Vas Istv Szegedről. — Szakácsai Erzsike, Szakács István lánya április 16-án d. u. 5 órakor a szerencsi róm. kat. templomban esküszik örök hűséget Batucky Jánosnak.

— Drótkerítés olosz, Stadlergyár, Termész körút 43.

— Binaturin a bélműködés természetes szabályozója. Kapható gyógytárakban. Ára 2.90 pengő.

— A sírok ápolása úgy a régi Kerepesi-úti mint az új központi íz. temetőben április hó második felében veszi kezdetét. Befizetés a Pestü Chyrra Kodisa szekszében, VII., Erzsébet körút 26. szám alatt már most eszközölhetők, esetleg ugyanoda postán is beküldhetők.

— A gyermekét már kisa korában hozzá kell szoktatni, hogy fogait Diana fogkrémrel ápolja. Mindig szépek, tiszták és egészségesek lesznek fogai. Egy tubus 48 fillér.

EGY MAGYARORSZÁG TUDJA,

hogy már sok milliót fiztünk ki szerencsés ügyfeleinknek.

Ezért **SIESSEN** os is OSZTÁLYOSJEGY-SZERENCSESZÁMÁT

még ma levelezőlapon vagy telefonon **nálunk megrendelni!**

BENKŐ BANK RT.

Telefon: 28-6-7 BUDAPEST Andrássy út 56. sz.

Finom ruhák tisztításához Kulcsár és Huppert kell!

MARHAGULYÁS egy adagos **48 Ft**

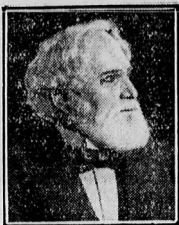
TÖLTÖTT PAPIRKA 40 db doboz **60 Ft**

PASTÉTOM szendvicshoz **30 Ft**

STOBIS **A HAZIAS HUSKONZERV**

A FIÚ NEM ÜTHET VISSZA...

A Nemzeti Színház az este játszotta először

Kőrthy József — Kossuth maszkja

este Somogyvári Gyula három drámai miniatűrjét, amelyeknek hőse a magyar történelem három nagy kibeszítőtja: Thököly, Rákóczi és Kossuth. A szívetesítő kis Kossuth-dramolett címe: »A fiú nem üthet vissza...« Bemutatunk be löle egy részletet: A nagy száműzött imént tudta meg, hogy a magyar parlament elvette tőle a hazáját: meghozta Tisza Kálmán hírhedt honossági törvényét. Öreg, hűséges száműzött társai, Szarvady Frigyes kavarog indulattal, villámlo szavakban átkozva azokat, akik Kossuthot kitaszították és a másik öreggel, a hű Ihász Dániellel együtt magasztalja őt magát.

Szarvady: Dördüljön meg még egyszer a torinói vulkán s ami harag, könny, keserűség, megalázás harminc év óta máig rabbanétra gyűlt benne, az repüljön szörnyszerű tüzesöként a leghitványabb népre: a magyarságra!

Kossuth: Hallgass! Hallgass! Hallgass!

Ihász: Frigyes! Az Istenért!

Szarvady: Nem hallgatók! Ordítók! Klapkának, Pulszkyknak, Telekynek, Szeremérnek, mindenkinek, mindenkinek hajlékot ad Magyarország, csak Kossuthnak, Ihásznak és Szarvadyknak nem! (Végső paroxizmusban) Amig csak ki nem robban s új lángot nem vet a vulkán, hogy átkot szórjon, perzselje, öldöklő, utolsó átkot — (szokásba fulladó indulattal) — Magyarországra!

Kossuth (dermedten): Ember! Mit mondtál! Irtozatos!

Ihász (ugyanúgy): Irtozatos! (Döbbenetes csend. Csak Szarvady zokogása hallatszik).

Kossuth (lassan Szarvady fejére teszi reszkező kezét. Halkan, szeretettel): Sírsz. Úgy-e: tagló volt ez a szó. Magadat is leütötted vele. (Csend).

Kossuth (mint fent): Úgy. Csak sírj. Rettentőt mondtál. Csak sírj öreg gyerek. Mert hidd el: nincs áldottabb ajándéka Istennek, mint a könny. Mikor már mindent megéltünk, mindent megszenvetünk s elménkkel immár mindent megértünk: akkor érnek meg bennünk a könnyek, hogy kicsordulva békét harmatozzanak...

Szarvady (árva panaszsal): Fáj... nagyon fáj...

Kossuth: Tudom. Nekem is fáj. Vagy azt hiszed, hogy én tán köből vagyok, Frigyes!

Szarvady: Éreből vagy uram, a legnemesebb éreből!

Kossuth: S az érc nem kondul meg, nem járul föl, ha megütik! Megkondul az, felesleg fájdalomban, de nem üt vissza, nem szór átkot, hanem csak bűg, kong, mint a harang... Mert végzettil, az élet estésén mindnyájunknak haranggá kell válnia...

Ihász: Uram, kormányzóm, be végtelenül nagy vagy!

Szarvady (csendesedő sírással): Bocssás meg! Rettentőt mondtam.

Kossuth (messzire nézvével): ... Haranggá kell válnunk, akár csatakürtök voltunk egykoron, akár csak pástorsípok. Haranggá kell válnunk. Béke harangjává, nyugalom harangjává, munka harangjává. Mert minden eszmén, lángon, véren és világosságban túl egyetlen igazság, egyetlen értelem s egyetlen kötelesség van: az élet. — Egykor, Aradon volt egy pillanat, amikor az egész nemzettel meg akartam halni.

Szarvady: S tán azt kellett volna tennünk, ha az áruló Görgey...

— Ha jól és olesón akar ülőzködni, forduljon a »Divat úriszabóságokhoz, Erzsébet körút 1. sz. I. em. E cég jöminőségű szövetekből, saját műhelyben készít rendelésre mérték után többszöri próbával elegáns férfiföltényt 50 pengőért. Minden darab a cégfőnök ellenőrzése mellett készül, a legfőkéletebb kiállításban. E megállapítást aláírja bárki, aki a fenti cégnél rendelni fog. Felhívjuk igen tisztelt olvasóink figyelmét ezen harminc év óta fennálló közismert és megbízható cégre.

Kossuth (mint fent): Ne bántsd őt. Hibái voltak — de nem áruló. S abban a pillanatban övé volt az igazság és az értelem.

Ihász (egyre fokozódó igézzel): Görgeyét! Kossuth (mint fent): Lemutatott a honvéd táborba s azt mondtotta: ez a rongyos, éhes, járványoktól sorvadó had válaszáton áll. Indulhat Temesvár felé, hogy az osztrák szuronyokba rohanjon. S indulhat Világos felé, hogy letegyje fegyverét Paskievics előtt. A temesvári út a diésőség útja, de a halálba visz. A világosi út pedig a megalázás útja, de az élet felé vezet.

Szarvady: O, átkozott választás!

Kossuth: Ma, ma úgy érzem: igaza volt Görgeynek. Mert, ha Világosnak indul a had, a veszendő, rongyos harmincezerből tízezeret még elragad a seb és a járvány, de a megmaradó húszerezből tíz év múlva negyvenezer magyar lesz, húsz év alatt száz ezer. Száz ezer magyar pedig már nemzet, melyet nem lehet megölni!

Szarvady: Es... és te nemzetnek nevezted azt a népet, amely így bánik el Kossuth Lajossal!

Kossuth: Ez a nép, ott a pesti parlamentben nem az én népem. Ez már a Görgey népe. A Világos után megmaradt húsz ezer sarjadéka, mely megvetheti Görgeyt, elfelejthet engem, de — él. S az élnek igazan. Lehet, hogy mai útja mocsárba viszi, — én elküldöttem Cassandra jóslatát — de amíg él és erősödi: az övé minden igazság. Ez a nép talán már idegen hozzám. Más tüzek hajlítják, de azok is az élet tüzei. Nem az én népem, de mégis a magyar nép!

Szarvady: Nem, nem! Idegen, testünköl lelkünkötöl!

Kossuth: Mi lettünk idegenek barátaim!

Szarvady: S te beletörődsz féltetedbe!

Ihász: Mi lesz velünk? Itt kell meghalunk!

Kossuth: Bűgni, kongani fogunk, mint a megütött harangok. Magyarország megütött minket, mi — öreg este harangok — feljajdulunk sajgó kínban, zengünk, imádkozunk s utolsó esendülésünkkel is áldjuk Magyarországot!

Szarvady: De hiszen megütött!

Kossuth: Anyakéz. Az anya megvetheti, kitaszíthatja, megtagadhatja a fiát, de a fiú — sohasé üthet vissza!

— Pethő Sándor: A legitimizmus és a demokrácia. A Magyar Cobden Szövetségben holnap este 7 órakor dr. Pethő Sándor, a »Magyarság« főmunkatársa »A legitimizmus és a demokrácia« címmel előadást tart.

• A Magyar Operabarátok Egyesülete Apponyi Albert emlékhangversenye április 9-én virágvasárnapján délelőtt fél 12 órakor lesz matiné helyarák mellett a Magyar kir. Operaházban. Előadásra kerül Mihalovich és Liszt egy-egy művén kívül, melyeket Rehá Nándor vezényel, Wagner Tristan előjátéka és Isolda halála és Beethoven V. szimfóniája Pauloni Sergio vezényeltével.

• Carl Jöken első filmszerepe. Carl Jöken, a remekhangú tenorista az Efélli randevu című vizuálterekben mutatkozik be a moziközönségnek. A film mai föszerepét Leó Paary játssa, nagy szerepe van a népszerű Adele Sandrock-nak is. Az éjféli randevut Carl Fröhlich rendezte.

— Gyors elhatározás. Általában tudott dolog, hogy a m. kir. osztrájsorszáti I. osztályának házasa már e héten, április 7-én kezdődnek. A közeli házassokra való tekintettel ajánlatos a rendelőt Török A. Társa Bankházánál (Budapest IV., Szeváta tér 3.) sürösen (tesztig telefonon 82-0-66. esközölni). Sorsjegyjárk: egész 24.—, fél 12.—, negyed 6.— pengő.

—Új kereseti lehetőségek a nők számára címen tart előadást ma, hétfőn este fél 8-kor (Höraszky uca 16.) dr. László Berchtold, a finnoszági Foreign Press. Ass. elnöke magyar nyelven.

— Dolgozó nők keresztje. (A Magyar Orvosnők Országos Egyesületének köszönettel a Reggel cikkoszoratóért.) Igen tisztelt Képviselő Úr! Kérem, fogadjja halás köszönetünket az »A Reggelen« megjelent értékes cikkéért, melyek a dolgozó nő problémájával foglalkoztak. A gazdasági viszonyok változása egyre több nőt kényszerít arra, hogy a családi tűzhelytől távol dolgozva keresse meg a kenyeret, sokszor családja számára is. A létért való küzdelem és a női hivatás kettős terhe alatt roskadozó dolgozó nők, akiknek új életformák között kell megküzdödniök az örök lényegért — ritkán hallanak olyan biztató baráti hangot, olyan emberséges szót, mint amilyen Rajniss Ferenc két cikke volt. Sok kenyéririgység, kiesinyesség, rövidlátás, gyáva hatalomféltés és multbírás után végre hallottuk az újkor előrenéző férfianak megnyilatkozását, aki testvért és társat lát a dolgozó nőben, mint ahogy az testvére és társa is lesz a jövő felépítésében. Kérjük, hogy adja át a cikk írójának is üdvözlőlevelüket és köszöritásunkat. Fogadják igen tisztelt Szerkesztő Úr kiváló tiszteletünk kifejezését: Magyar Orvosnők Országos Egyesülete, Dr. Tóth Sári.

— Anket az ügyvédi numerus clausuról. A Magyar Jogászegylet és a Budapesti Ügyvédnői anketoszoratózat kezdett, amelyen az ügyvédi kar túlszűfoltóságának kérdését tárgyalja. Oswald István a Kúria másodelnöke azt hangoztatta, hogy az ügyvédkérdés Magyarországon nemcsak kenyérkérdés és nem egy elszigetelt életfolya problémája, hanem a magyar igazságszolgáltatás egyik legfontosabb megoldásra váró kérdése. Teller Miksa az ügyvédi numerus clausura mellett és ellen felsorakoztatott érveket ismertetette. A numerus clausura veszélyeztetné az ügyvédi függetlenséget és szabadságot és még nehezebbé tenné az ifjúság helyzetét — mondotta az előadó. — A reformokat az egyetlen való felvételnek kellene megkezdnie. Zsitvay Tibor is az egyetemi oktatási rend megújorítását sürgette és azt kívánta, hogy alapítsák meg azt a létszámot, amelyre a bírói és ügyvédi karnak szüksége van. Zsitvay szerint az ügyvédek külön felsőbírósági és alsóbírósági csoportra kellene felosztani. Ostor József az ügyvédi numerus clausura mellett foglalt állást.

— Magyar eserkészlanýok főznek a világjamborón. Vasárnap délelött a Magyarországi Cserkészlanýok Egyesülete díszközgyűlést tartott. Már a kora délelötti órákban elléptek az Akadémia feljáróját, sőt még a Ferenc József teret is a barnainges, kékszőknyás, nagykalapos eserkészlanýok, akik között a 8 éves stünderkéke-től a 18 éves »öreg« eserkészekig minden életkor szerepelt. A díszközgyűlésen megjelent Anna főhercegnő is, az egyesület fővédnökje, férjével, József Ferenc főherceggel. A közgyűlést Lindenmayer Antonia nyitotta meg, aki a nyári juboré fontosságáról szözlött. Bejelentette, hogy már eddig is mintegy kétszáz külföldi leányeserkész jelentette be jóvetelét az egyesületnek Európa minden országából, sőt még Egyiptomból is. A külföldi vendégek kalauzálását — sőt még a főzést és a takarítást is — magyar eserkészlanýok fogják ellátni. Az ország minden részében idegvezetési tanfolyamokat rendeztek a eserkészlanýok részére. Ezután Göbze Anna került elenőr köszöntésére a munkájáról. Majd Csikla Valéria főnök mondot magasszárnyalású beszédet a leányeserkészek nemes munkájáról. Ezután ünnepléses korrek között avatták a nagy tanács tagjává gróf Sennyey Géazét, özv. Hamvay Sándornét, Hamvay Ilonát, Horvay Jánost, Szerelmhegyi Ervint, Bodnár Lajosné és Körös Sándor református lelkészét. A díszközgyűlés Némethy Ferenc felszólalása után Gál Lajosné zárszavával ért véget.

— Keeskeméten nagygyűlést rendezett az OMKE. Keeskemétron jelenti a Reggel tudósítója: Többszáz főnyi hallgatóság jelenlétben tartott vasárnap délelött nagygyűlést az OMKE keeskeméti csoportja. A gyűlést, amelyen Zimay Károly polgármester is megjelent, Keeskeméti Mihály elnök nyitotta meg, majd Dón Leó, Nádor Jenő és Schönberger Dező tartottak előadást a keeskeméten aktuális kérdéseiről.

— Újságsorsjegy. Igen nagy sikerrelnek ígérkezik az a tárgysorsjegy, melyet a pénzügyminiszter az Újságkiadó Tisztviselők Nyugdíjegyesülete üdülőtelenpének és aggok házának megépítésére engedélyezett. Harmincezer egyenkör sorjegy kerül előadásra az ország valamennyi újságszórta helyén, trafikokban, az IRISZ nevű szalonokban, a vasúti állomások újságböltőiben és a budapesti naplipoik kiadóivatalaiban. Többszáz értékes nyerezmórtárgy kerül kitörölésére. Az első fönyeremény egy teljes menyasszonyi keeskeménye lesz, melyet a Görvén Artház adott, a második fönyeremény szerencsés nyertesé egy Sternberg Armin és Testvérhangszergyár adományozott. A harmadik fönyeremény egy 811111 és nyakékek. Az újságsorsjegyek házasa április 10-án lesz az Újságkiadók Otthona helyiségében.

— Ocskay Sándor és Társa, közsismert osztálysorsjegy főszorítónál, V. Dorottya uca 3. (Wurm u. sarok) szerencsés sorsjegyek vásárolhatók. Rendeléshez egy levelezőlap is elegendő. Telefon: 81-4-35. Nyitva 8 órától 6-ig egyhuzamban.

A GRAND HOTEL
diadalútjának új állomása máfótl

ORION

VACSORA NYOLCKOR

Fedák Sári
Tífkos Ilona
G. Kertész Ella
Ágay Irén
Márkus Margit

Csontos Góth
Rajnai Somlay Jávör
Gárdonyi Gyergyal
Mahtary

Szombaton, április 8-án
először

VIGSZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja kedves A Reggel

miről cincog ma reggelt?

— Miből gondolják, hogy ma reggel pont cincogni fogok?

— Hát tudja: az idők folyamán már annyit zúgott, morgott, lamentált, csipett, kar-molt, prézsmiltát, csörgött, zörgött, dörmögött, ébresztve az ördögöt, hogy hátha ma — csak cincogni fog!

— Cincin. Am legyen. De figyelmeztetem magukat, hogy sokáig nem bírom a flagolettót, legfeljebb amíg operetről van szó! (Ott még hagyján.) Mihelyt komolyabb kérdésre kell válaszolnom, rámjön a morgás, mint a komondorra, vicsonitom fogamat, így élem világomat.

— Szóval: kezdjük a kékfényen. Milyen a harmatszálgyibrodzszky?

— «Kéklámpás.» A szезón egyetlen megmaradt operettszínházának nagy operettje, három primadonnával és három szerzővel, két amorozóval és két jó felvonással: az elsővel és a harmadikkal, stimmel és klappol, mint a parancsnok, — amelynek következtében a dali, nótás huszárkapitánynak azonnal indulnia kell a manőverből keltős közepéből Odesszába bárenekes-kémnek: «senkitől sem búcsúzik, hátra arc, köd előttem, köd utánam, szerveusz világ, vetett ágy».

— **Cincogás a nagy operetről, a „Kéklámpás”-ról. Süker**

— **Jaj de izgató! Szóval kémpoeret!**
— De még milyen. Mert végéig tudomásul, hogy ugyanakkor a manőverből lakójok főnöke szintén kém, még pedig muzsika kém, aki éppen felmondott, hogy a legközelebbi gyorsvonattal visszamenjen, — amint diszkrétén megtudjuk — ugyancsak Odesszába, kodákezedesnek...

— Jesszus Máridm, csak nem?! Mi lesz, ha bevetődik egy szép napon a «Kéklámpás»-ba? Rögtön megismeri a kapitányt!

— Na látják! Szórol szóra így történik. De kérem: a világért se higgyék, hogy most gúnyolodom: a librettó egyike a legépkézlábaknak, a librettóirodalom legutóbbi decenniumának műremelei között. Szilárdy László a kétszázszázszéresű «Zsákabacska» szerzője és Harmath Imre, annyi operettgyűzelem hősé írták, minygyárt megmondom, hogy a második felvonásban, a komplikációknak kissé zavart és hosszadalmas halmozásával. Nem hallgathatom el: az első felvonásban nagytülnő induló rendezés is végzetes hibát követ el. A felvonás háromnegyed részét ugyanis a kiürített mulató parkettjén játsszja le, amely így üres parkettával, üres zenekari emelvényével és üres parkettijével olyan, mint egy elhagyott norvég pályaudvar. (Nem lehetett volna az egész staffaget, megjelöl, diszkrét, néma cselekménnyel a színpadon hagyni, vibráló, zsongó háttérként, amely a primszólókat úgy kísérte volna, mint egy lehal-kitott zenekar?!). Egyébként nagyon szépen dolgozott az új Királyi Színház, a szereposztásban és kiállításban egyaránt. Honthy, Kosáry és a bécsi Mimi Shorp játsszák a három főszerepet. (Honthynek szeretnék egy titkot elárulni, amit úgy látszik, a rendező nem merne nekik megmondani. Kitiűnő szépség, e fölött nincs kétség. Festői a szó legszűkebb és leglengőbb értelmében, nagyon szépen énekel, szenvedélyes, temperamentumos, humora is van, kitiűnően öltözködik, szóval tetőtől talpig primadonna. De nem kis-leány! Akármennyire, akármilyen kitiűnő és kifogástalanul meg is játszik egy bakfit, a lényeg rácsófol: a lányos báj — egy bájos asszony játssza Erre? Allandóan lehetőleg intézeti léánykakat játszatnak vele. Van ilyen tévedése a pesti színházaknak nem egy. Fejes Terivel például, aki alakjánál, koránál, temperamentumánál fogva tipikusan az mai lány, folyton a legviharvertebb kokottokat alakítják. Mi meg higgyük el erről a fiklandozó, vidám kis pisztrángról, hogy — cápá!) Kosáry csupa finomság, életkelőség. Nagyhercegnő, akit legálább is — egy igazi grófné játszik. Shorp kisasszonyt, a darab szubrettjét ismerjük még első budapesti szereplése idejéből, most is kitiűnően tán-csol, (akrobata értelemben vett nagy táncultúrával) s mindenesetre érdekes, új szín egy pesti operettelőadásban, eredeti weáner Gmülit és Hamurjával, de azért például Orosz Vilma sem lett volna rosszabb ebben a szerepben. Ami nem akar a viláért sem udvariátlanság lenni Shorp bírdésznővel szemben, dehogya, Isten hozta, nehmen's Platz liesch Fräulein, erinnern's Ihna no an den feschén Matrosentanz im Schard'n, da

— **Baráti tanács a bakfis Honthynek**

A bakfis Honthy

A nagyhercegnő Kosáry

waren's aber no a allerliebster Fratz, meiner-seel'... A fiúk — most jön a meglepetés — Nádor Jenő és Kertész Gábor szintén kifogástalanok. Nádor egy őszül elegancia pódban szív-hezszóló és Kertész Gábor először tetszik úgy nekünk, ahogy ő mindig szeretne volna: férfias, diszkrét, úri, egyenesen imponáz. Bravo! D'Ar-girio olasz altbomagnagyán megcsodáljuk az aranylampassz, vörpiros nadrágot, valamint tábomaktársán a kármín-atillát. (Ezeket a ruhadarabokat, nyilván a Fészek maszkbál-jára való tekintettel adhatták rá bexcellentia-cikra, hogy a premierről, úgy ahogy vannak, odasiethessenek...)

— S a zene? Brodsky már biztosan nagyon ideges lehet!

— Finom és hangulatos. — talán nem egészen egységes az egész darabon belül, mert hol Puccini-pretenzióknak, hol Lehár-émlékeken kappuk rajta magunkkal együtt a szerzőt is, de mindenesetre kivételesen jó és sikeres operettmuzsika, amelyből hiányzik a nagy slóger: a «Kérem egy szóras, a »Te vagy az én dalom vagy az a híres tangó, hogyszíjóják, na?

— A »Pardon, pardon szemnyora?

— Az, az. Szóval... szóval százig azért vígan elmehet a darab...

— Na, csakhogy kinyögte. Ez volt tehát a cincogás. Most jön majd a fogvicsoritás?

— Nem. A vicsořitás ma véleg elmarad, mert úgyszólván az egész vonalon csak szépet és tehetségeset láttam. Vonatkozik ez például vitéz Somogyváry Gyula három egyfelvonásosára a Nemzetiben. Nem vagyok hailandó ugyanis a Herkó Páternek sem arra az álláspontra helyezkedni a »Reggeli Levél» örtornyában, hogy egy darabot, (amely még hozzá a Nemzetiben is kerül szívre) — mihelyt az nemzeti témával foglalkozik s arról egy nemesebb pátoz hangján szól, — úgy veregessenek rállon vagy szűgyön, mint egy soffőr a konflislovat. Soffőrök vagyunk valamennyien, hogyne, mert az idők rohanása megköveteli, hogy lépést tart-sunk vele. Na, de ezem a bürrkit, — közleked-tünk mi nem olyan régen még lóháton is, ha jól emlékszem, úgy vagy ezer esztendeig, — nem kell tehát mingyárt oly gúnyos-ögös gyűngédséggel hallgatni a volán mellől a paripanyerítést sem, pláne, ha az Thököly harci paripája, Rákóczi csataménje vagy Kossuth Lajos hintódaltosa. Somogyváry Gyula az író őszinte megilletődé-ével nyúl hozzá az el-mosódó Thököly-témához, amelynek nem is annyira a lassan-lassan torzonborzó vaduló Kiss Feri Thököly-figurája a hőse, mint inkább Márkus Emilia grachusí Zrínyi Ilonája. Hogy dalol az őszül fülemile, hogy csattog a »vén sasok» füllébe, hogy búvóli, babonázza őket! A második darab, a Rákóczy-témájú Mik-leks Kelemen-dramolett, már sokkal inkább él; Rákóczy üzenete Beresényi útján Magyar-oroszának, olyan, mint egy imádság: s... ha bujdosó kurucra lelsz, mond meg neki, üze-nem, vissza a földhöz! Művebben szédíton az eke a földbe, hogy gazdagabban teremjen, mert az az ország, akinek a föld terem... «Pethő Áttila gúnygyűlöen mondta el ezt az új »Hisze-kebet: férfiasan, megnitult méltóságteljesen! Anyai herb Mikés-én és Tasndy Ilona rózsaszínű s'illatú Berecsényinélén kívül Hosszú Zoltán egy genidlis, másfélperces epizódfigu-ra marad emlékezetes. A harmadik dráma Kossuth Lajosé, ebből más helyen szemelvényt is közöl A Reggel. Kürthy József nyíltszíntap-sos, döbhenetes maszkejének sikere mennyire a szerzőt igazolja, aki a szent agasztján szám-üzetésének néhány legrámaiból pillanattal mut-atja be, majdne a film érzékenységgel és villandósszerű hatással! A zuzmarával behi-ngett drága fej, amelyet egy pillanatra, — de csak egy pillanatra! — lehogaszt egy pesti hírlap híre: Kossuth Lajos nem fia többé Magyar-or-zágnak, — elvesztette állampolgárságát! Hogy

Három szép egyfelvonásos a Nemzetiben

Revü a technokráciáról és egyéb közgazdasági problémák a Terézkerületi Színpadon

inti, legyinti le az elegánsan pathetikus Ga-ramszeghy »párizsi Demosthenész»-ének fellá-zádsát, hogy fordul haldájú reménytelen hely-zetében önmagába — és rózsáthoz — megnyu-gvástért, vigasztalásért... A kis trilógiának ezt az utóbbi darabját nehezen visszafojtott léleg-zettel hallgattuk: mint olyasvalaki hangját, aki éjszakai csendjében a magyar lelkiismeret szá-vát keresi. Hivatott és ihletett író Gyula diák, akinek a mai meddő irodalmi ugaron »helye van a nap alatt!« Remélem, hogy a Nemzeti Színház játékkrendjén 15—20 előadása lehet a darabnak.

Uram, ne váljon el addig gyermekei anyjától, amíg meg nem nézte a Belvárost új darabját!

— Chesterton a Belvárosiban?

— Elragadó darab! Csupa selyembe kötött költészet, amellett friss, mai és modern, mint

egy törvénytudósítás. A mai vilálopörös, kerge társadalomnak egy olyan túlkörképe, amelynek számtalan változatát úgyszólván na-ponta látjuk, halljuk, olvassuk, tapasztaljuk: választékos, őszül férj Don Juan ott akarja hagyni febmött gyermekei rózsaszínűen tipikus szép asszony anyócskáját — egy karcsú, keserű, elszánt gépiró-flapper-ért! Micsoda tragédiája a motorcikli-bajnok fiúnak és a menyasszony-leánynak! Alike erőszakokkal és ravasszgyal, kedvességgel és diplomáciával meg szeretnéls oldani a helyzetet, amelyet végül is a boldo-g-ságrombóló lány old meg: »pardon, engem ne vegyél el! Elj velem, én is élek veled, de én nem hozzád akarok majd egyszer férjhez menni, hanem egy fiatal koldushoz, hozzáam hasonlózó!» Beregi szenzációsan játssza ezt a »Breadwin-ner» férfihőszéhez annyira hasonló figurát, meg-vesztegető gyűngédséggel a szerep brutális pil-lanatában, megható alázattal a kibontakozás vereségében. Aknay Vilma játssza az asszonyt, a mártírok remegésével szívében és hangjában, elegánsan és sikeresen. A flapper szerepében az eleinte kissé túlmérvet Akos Erzsinek adóha-tunk elismeréssel, egy levelekr-izű, ropant mu-latságos női főszerepben a kitiűnő és eredeti Ma-bados Piroskának. Rekordot ugrott előre a fia-tal Apáthy Imre, aki ezzel a szereplésével be-érkezett az amorozők Montparnasse-ára: tehet-séges, pompás fiú, szavamra! A mulatságos Turay tülhangos: könyököl és kiabál. Rajta kívül mások is játszanak a darabban. Olyan 40 előadás, mint a pinty, de meg is érdemli!

— Na és mennyit érdemel a »Technokrá-cia»-revü?

— A Terézkerületi új műsora két részből áll: Kellér Dezső kézvezett Technokrácia re-vüjéből (a kis Kel-lér a pesti humor udvari szállítója a ridámság minden portáján ezen a szomorú Budapesten) és Siklósi Iván operettjéből. A revü tizenöt képe közül ugyan egyetlen egy-nek sincs semmi köze a technokráciához, sőt még valami ahhoz hasonlóhoz sem, de ettől füg-getlenül, a kis darabok mulatságosak, a közön-ség végigvénne őket, ami feltétlenül sokkal elő-nyösebb, mintha közik volna a technokráciá-hoz és unalmasak lennének. A műsornak mégis az operett a sikerültebb része, van benne mán-den, mi szem-s szívnék ingere: hangulatos mese, kitiűnő viccek, fülbemázó muzsika és sok egyéb kellemes bolondság. Az előadás jó, a Terézkerületi kiprobált gárdája játssza, élű-kön a mindig remek Komlóssal, a humor házi főangyalával, Rajna Aliceval, s a temperamentumos főördöggel, Bodó Isával, de rajtuk kívül néhány kitiűnő vendég is: a weekend-tündér Kun Magda, az ezúttal újból búbjáros Gyergyai és a Jesszen előkelő Makláry részesei a hatá-rozott sikernek. Kellér konferánza sokkal, de úgy reszket, hogy a legjobb vicceit is agyonüti. Prognózis: 40 nap, illetve éjszaka, mert a premiernek jóval éjjel után volt csak vége. A prognózisok ellenőrzése: Móricz Zsig-mond »Murányi kaland»-jának jósoitunk 15 előadást, játszótták összesen 11-szer. A többi prognózis még fut...

— Film?

Dolly Haas és Blacaman — nem jegyesek, csak vendégek Budapesten

— Egyről érde-mes beszélni, a Dolly Haas »Scampolo-já-ról. Olyan ez az édes kis csöri benne, mint egy aranyos, játékos, buta kis kutyus. Csókobni-val. Hűrbiger sem rossz. Láttam azonkívül Blacamant, a nagy fakir is, aki tényleg csinál néhány érdekes dolgot. (Csak éppen nem rázolt ki a hideg.) A csincs kis asszisztenszők egyi-tal háremhölgyek is. Mr. Blacaman? Maga ku-jon, maga nemcsak oroszlanokat szelidíti!

KÖZGAZDASÁG

Göring és Göbbels gazdasági következményei

Írta: Dr. Kiss Dezső

(A Reggel tudóstíjótól.) Jeder wird auf die eigene Façon glücklich! Mindenki a maga módján keresi a boldogságot s ha Nagy Frigyes kései utódjai abban lelnek a boldogságukat, ami ma Németországban lezajlik, az csak rájuk tartozik s azokra, akikre közvetlenül zúdul az újnómet társadalmi és gazdasági politika minden következménye. Amde ezek

a következmények nem állanak meg a német birodalom határainál,

mozgást indítottak el az államok széles körében, amelyek a birodalmat a Rajnától az Oriáshégyességig s az Eszaki tengerig az Alpeseig körülveszik. Nincs olyan európai állam, nincs olyan európai társadalom, amely ne érezze a német megrázkódtatás első hatásait s azok az államok, amelyek egyre kisebb mennyiségben, de még a legutolsó hónapokig is el tudták helyezni mezőgazdasági termékeik egy részét a német piacon: Hollandia, a skandináv országok, Finnország, Lengyelország, Magyarország és a dunai államok, növekvő nyugtalansággal figyelik ezt a politikát, amely azzal közeledik, hogy

egyetlen brutális gesztussal kizárni igyekszik minden idegen agrárterméket Németországból.

▲ Németországot környező államokban ez a váratlan és kemény intézkedés súlyos eltulodásokat okozott a külkereskedelmi viszonylatokban, a belső piacokon és a termelés belső rendjében is s ezt minden dán paraszt, minden finn házasság és az alföldi tanács minden gazdája megérzi, mielőtt halat, vaját vagy tojását a piacra viszi. A visszahatás már ma is jelentkezni kezd, a német kivitel az északi és a dunai államokba meredeken csökken s amíg

a múlt év februárjában a német kiviteli főlegesség százmillió márkát tett ki, addig ez a főlegesség 1933 februárjában 27 millió márkára csökkent.

A nagy visszaesés talán még túlnyomó részben a világválság rovására írható, de milyen alacsony számok fognak ezután mutatkozni, ha a német kivitel elől sorra elzárkóznak azok az államok, amelyeknek agrárkivitelére a horogkereszt koalíció olyan súlyos csapást mért. Ez a problémának csak egyik fele. Ha teljes elfogultlansággal és minden szenvedély nélkül vizsgáljuk annak a politikának előrelátható következményeit, amelynek nem annyira a birodalmi kancellár maga, mint Göring és Göbbels a legfanatikusabb képviselői, akkor

a német zsidóság kérdését a kalkulusból nem lehet kihagyni.

A harc, amely a nemzeti szocializmus részéről a német zsidóság ellen megindult, előreláthatólag enyhülni fog és a rajtaütés, amelynek tanúi voltunk, a társadalmi küzdelmek civilizáltabb formába fog állítani. Mégis számolni kell azval, hogy ennek a harenak bizonyos következményei jelentkezni fognak Németország határain túl is és pedig azért, mert vallási és társadalmi üldözések rendszerint nagyszámú tőkéséket mozditanak meg nyugalmi állapotukból. A hungonetták kiüldözése Franciaországból,

a nemesség és burzsoázia menekülése Oroszországból, a zsidók száműzése Spanyolországból, az arisztokrácia emigrálása a nagy forradalom Franciaországból, igen tetemes tőkéséket, még több szellemi és gazdasági energiát plántált át Európa más részeibe s azt

a legelkeseredettebb ellenfél sem tagadja, hogy a német zsidóság tekintélyes anyagi és szellemi tőkék fölött rendelkezik.

A német nagykapitalizmus megteremtésében a német zsidóságnak jelentékeny része volt s a Disconto Gesellschafton kívül a nagy D-bankok, a Deutsche Bank, a Darmstädter Bank és a Dresdener Bank alapításánál a zsidó bankároknak döntő szerepük volt s a háború előtt a német ipari részvénytársaságok igazgatósági tagjainak 24,5 százaléka volt zsidó. Ennek a német-zsidó tőkének a megoszlására jellemző, hogy azok a mammut vagyonok, amelyek a német kapitalizmus kiemelkedő megjelenési formái, nem a zsidók, hanem a Kruppok, Stinnesek és Thyssenek kezén gyűltek össze. A zsidó tőke erősebben megoszlott: 40.000 zsidó tőkés szármagoltak a háborúelőtti Németországban s a francia típusú középvagyon, középállalat volt egyik jellemző vonása a német-zsidó tőke megoszlásának, amely kevés kivétellel tipikusan polgári vagyon maradt. Ezt a tőkét riasztotta ki nyugalmi és biztonsági helyzetéből a göbbelsi és göringi antiszemitizmus s mint ezt a közel-múltban láttuk,

a megriasztott tőke nem törődik se tilalommal, se parancsal — menekül.

Menekült a hazafias francia tőke 1925–26-ban s csak Poincaré pénzügyi reformja után tért vissza a milliárdok tömege Párizsba. Menekült a német tőke 1931 nyara óta s menekült néhány héttel ezelőtt az amerikai tőke is. Menekülni fog a német-zsidó tőke is és nincs rendszabály a földön, amely megállíthatja. S a menekülő tőke nyomában kiszivárognak Németországból a kereskedelmi vezetők, a technikusok és a szociáldemokrata munkásság zászlóaljai. A folyamat, amely századokkal ezelőtt a hollandi nagykapitalizmus és a német ipar kezdetéhez vezetett, meg fog ismétlődni s a német tőke és a német technikusok és munkások teremtik meg a birodalmat környező államokban azokat az iparokat, amelyeknek termékeit az elzárkózó Németországból importálni éppen a német politika autarchikus konokasága miatt lehetetlen lesz. Egészen függetlenül attól, hogy az osztrák és a cseh ipar, de a francia és angol nagyipar is igen jelentékeny részeit fogja elhódítani a német nagyipar vevőinek, azokba az országokba, amelyek a német vámpolitikával szemben a német áruk kizárásával védekeznek, maga a német ipar, különösen annak zsidó befolyás alatt álló része fog emigrálni s ezzel

megindul a német ipar detronizálásának történeti folyamata.

A német ipari expansió, a német nemzet gyors meggazdagodása, a német technikai tőkély volt egyik forrása a német imperializmus növekvő nyomásának, az angol-német ellentétnek s ezzel a világháborúnak. A történelmi műzsjának furcsa szeszélyéből könnyen megtörténhetik, hogy az a párt, amely zászlajára jelszónak a nagy s erős német birodalom feltámasztását írta, maga renití meg a szellemi és anyagi alapot, amelyen ez a nagy s erős Németország nyugodott: a német nagyipar kontinentális jelénét.

× A TÉBE jelentésében igen erőteljes formában foglal állást a gazdaadóságok általános, lineáris csökkentése ellen. A jelentés rámutat arra, hogy a magyar pénzügyi helyzetek saját tőkét mindössze 565 millió pengőt tesznek ki, viszont kölcsönök formájában több, mint négy milliárdot helyeztek ki, s így a betevők és a záloglevélutalajdomosok kamathozadékát kellene tulajdonképpen csökkenteni, ami a betétállomány további esésének a veszélyét idézi fel. Hiába szilárd a pengő, írja a TÉBE, a betétek tovább is kiszivárognak a magyar pénzügyi helyzetek kasszáiból, főleg azért, mert a betéti kamatláb folyton esőkben. A kamathozadék csökkenése a bankok üzletvitelét is károsan befolyásolná, mert a pénzügyi helyzetek üzemeltetési költségei lényegesen emelkedtek s adójuk a békebelinél a kétszeresére emelkedett. Ez az adóemelkedés a legutóbbi évben további jövedelemelvonást eredményezett. Az összes magyar pénzügyi helyzetek összességében 438 millió pengő volt, ezzel szemben az intézetek összkiadása 403 millióra rúgott. A 35 milliót kitevő üzleteredményrel szemben állt adók és illetékek címén kereken 25 millió pengő. Amíg a megelőző 1930. évben a közterhek 58 millió bruttó nyereséggel szemben 246 milliót, azaz a nyereségnek körülbelül a felét tették ki, addig az 1931. évben a 35 milliónyi bruttó nyereségnek 71,4%-át veszik igénybe. Ha most kivesszük ebből az összegből, amelyben az altruista, tehát adót nem fizető intézetek eredményei is befigyaltatnak, azokat az intézeteket, amelyek adót fizetnek, akkor az összegbevetél 341, az összkiadás 312 millió pengőt tesz ki, maradt bruttó nyereség 29 millió pengő s ebből adóra és közterhekre emegy 23,3 millió, vagyis a nyereség 80%-a. A számok szerint a pénzügyi helyzetnek valóban igazuk van, a kamatleszállítás a betétek összegét csökkentenél s a bankok üzletvitelét nehezítenél meg. Helyes! De a gazdának is igazuk van, mert az aranyérték közel kétszázszázalékos emelkedése mellett nem lehet józan ésszel az éveket elelőtt megállapított kamatok megfizetését követelni. Nincs más megoldás, mint a zsebváltó módszerhez folyamodni s a kamatvesztés megterítését a fogyasztóra és adófizetőre hártani, amé az adott jelek szerint előreláthatólag be is fog következni...

× A német kormány megbízottja, akinek érkezését már két héttel ezelőtt jelezték, meg mindig nem érkezett meg Budapestre s a berlini kormány ezek szerint nem tartja sürögésnek, hogy Magyarországgal modus vivendi találjon. A kérdés megoldása a magyar mezőgazdasági termelésre egyre sürögésbé válik. Ot-hat hét múlva kellene megindulna a friss fűszerek, rövidlét utána a gyümölcsökkel évdajának s e percben még nem tudjuk, vajjon lehetséges lesz-e fűszereket és gyümölcsöt kivinni a német piacra, lévén teljesen kiszámíthatatlan és bizonytalan, mikor és mely új tiltó rendszabályokra haladozza el magát a német kormány. Egyelőre a felemelt vámk teljes erővel érvényesülnek; nemcsak a magyar, hanem a holland, skandináv és lengyel agrárkivitel is teljesen elakadt s jellemző, hogy egy, a német kormányhoz egészen közelálló új államférfi a közelmúlt napokban súlyosan becsüsmélt szavakkal kelt ki az ellen, hogy német férfi át lépjen olyan ház küszöbét, amelynek asztalán dán vaját szolgálják fel. Természetesen az érdekelt államok részéről is erős retorziós eszközök léptek időközben érvénybe, s ezért nem akarjuk az utolsó percig feladni azt a reményt, hogy a Hitler-kormány kebelében a jobb belátás, az eddigi rideg elzárkózás helyett Berlinben a belátás és a józan megalkuvás szelleme kerekedik felül. Magyar szempontból ez annál kívánatosabb volna, mert — sajnos — kevés reményünk van arra, hogy még azokat a szerény árumennyiségeket is, amelyeket eddig Németországba kivittünk, másutt helyezhessünk el. Viszont nem elég az, hogy a magyar kormány dicséretreméltó eljével igyekszik a magyar piacról a német termékeket kizárni s nem csupán a beritelt engedélyek kiadását tagadja meg, hanem azoknak az áruknek a kiszolgáltatását is megnehezíti, amelyek már a magyar vámvivatalkokban elfeküsznek. És pedig azért nem elég, mert egyrészt a német birodalommal kötött legtöbb kelveleményi megállapodást kellene felmondani, hogy a mai tiltó rendelkezések helyett egyszerű vámvételekkel feltelessünk, másrészt komoly igyekvésnek kellene mutatkozni a Külkereskedelmi Hivataltól részről, hogy az eddig Németországból importált áruk helyett másutt szerezzük be, ha lehet kompenzációk révén, ipari druzsikuslegyetlenket. Egy ilyen komoly felkészülés a német import állandó pótlására sokkal mélyebb hatást gyakorolna Berlinben, mint minden egyéb intézkedés.

× Lázár Miklóst a Baromfi-, Tojás- és Gyümölcsexportőrök Egyesülete tiszteletbeli tagjává választotta. A Baromfi-, Tojás- és Gyümölcsexportőrök Egyesülete március 25-én megtartott alakuló közgyűlésén Lázár Miklós országgyűlési képviselőt. A Reggel főszerkesztőjét egyhangúan tiszteletbeli tagjává választotta.

× A Salgótarjáni Köszénbánya RT. igazgatósága megállapította az 1932. évi zárszámadásokat. Elhatározta, hogy az április 7-iki közgyűlésnek részvényenként — a múlt évi 2,25 P-vel szemben — 1,25 P osztalék kifizetését fogja indítványozni. Javasolni fogja az Egyesült Téglá- és Cementgyár Rt.-nek — melynek részvényéből több mint 96% a társulat társadalmi felszámolása — a társulata való beolvadását. A beolvadás a Salgó alaptörvényének felemelése nélkül oly módon hajtható végre, hogy a még forgalomban lévő Egyesült-részvényekről 1:3 arányban Salgó-részvények ajánlatnak fel eszerépen, mely célból a szükséges részvénymennyiség a Kereskedelmi Banknál már rendelkezésre áll.

× A Nemzeti Takarékpénztár és Bank Rt. igazgatósága megállapította az április 11-iki közgyűlésre előterjesztendő 1932. fizetési mérleget, amely 41.253,94 P nyereséggel zárult s egyúttal elhatározta, hogy részvényenként — 50 P osztalékot fizet.

Ugy eszel és iszol

Patakynál Bécsben,

mint otthon

Wien I, Spiegelgasse 10

VASÁRNAPI SPORT

A Ferencváros két pont előnyt szerzett a profibajnokságban, miután a Bocskai az Újpestet is legyőzte

A zöldfehérek 7:0 arányban galoppozták le a Soroksárt, a Bocskai 4:2-re győzött az Újpest ellen, míg a Hungária a legminimálisabb gólkülönbséggel tudott ráverni a III. kerületiekre

(A Reggel tudóstól.) A Hungária kétszeri veresége után már csak a Ferencváros és az Újpest futott holtversenyben a bajnokságot, vasárnap azonban az Újpestet is váratlan vereség érte a debreceni sörözősbarlangban, úgyhogy a Soroksárt 7:0 imponáló gólaránnyal verő Ferencváros két pont előnyt halad a bajnoki mezőny élén és — hacsak váratlan vereség nem éri — még akkor is megnyeri, jobb gólaránnyal, a bajnokságot, ha az újpestiekkel szemben netán alul maradna.

Az Újpest győzelmi reményei a bajnokság visszahódítására, a Bocskaitól szenvedett vereség után, alaposan csökkentek, amiól imponálóbb a Bocskai bravúrja, amely honi pályáján, a Hungária után, a lilá-fehéreket is legyőzte és a ferencvárosiakon kívül az egyetlen csapat, amely a tavasszal még nem szenvedett vereséget.

Közel félévi veretlenség után a III. kerületi FC is kikapott, a Hungária azonban nem nagyon

verheti a mellét a győzelem örömére, mert a két ponthoz nem kis részben a szerencse, illetőleg a III. kerületiek balszerencséje segítette.

A tavaszi szezonban első győzelmét aratta otthonában az Attila, amely 2:1-re győzött az utolsóelőtti helyen kulcsoló Somogy ellen, míg a Szeged és a Budai 11:1-esztosztott a pontokon, ami különösen a szegediekre megnyugtató, mert most már nem szorulhatnak lejjebb a bajnoki táblában, amely az ötödik tavaszi forduló után így fest:

1. Ferencváros	16	12	8	1	67:16	27 (5)
2. Újpest	16	12	3	2	64:27	25 (7)
3. Hungária	16	10	4	2	56:23	24 (8)
4. III. kerületi FC	16	9	3	4	36:26	21 (11)
5. Budai 11:1	16	7	5	4	31:30	19 (13)
6. Bocskai	15	7	3	5	30:26	17 (13)
7. Kispest	16	8	6	7	34:48	12 (20)
8. Nemzeti	16	4	4	8	28:43	12 (20)
9. Szeged FC	16	4	4	8	24:38	12 (20)
10. Attila	16	4	1	11	21:39	9 (23)
11. Somogy	15	1	3	11	17:43	5 (25)
12. Soroksár	14	2	1	11	17:66	5 (23)

Ferencváros-Soroksár 7:0 (2:0)

(Soroksár. — 3000 néző. — Bíró: Hertzka.) A Soroksáron az Újpestől és más perifériákról szerzett veresítések sem segítettek, a Turai nélküli starthoz állt Ferencváros ugyanis 7:0 katasztrófális gólaránnyal vereséget mért a soroksáriakra, ami a honi publikumot hosszú időre kiábrándította a futballból.

A Ferencváros az I. féлдőben szél ellen játszott és a 9. p-ben Toldi átadásából

Kohut az ellenkező sarkokba védehetetlen gólt lött (1:0).

Egy perccel később

Takács II. újabb lövése jutott a hálóba (2:0).

Szünet után a Soroksár két sarokrúgást ért el.

A 20. p-ben

Székely a vetődő kapus mellett gólt lött (3:0), egy perccel később Takács II. lövése jutott a soroksáriak hálójába (4:0).

A 28. p-ben Kohut lövése kapufáról visszapatant és a résenálló

Takács II. rendelteségi helyére juttatta (5:0).

A 37. p-ben Tánczos beadásából

Toldi hatra szaporította a gólok számát, egy perccel a mérkőzés befejezése előtt pedig

Toldi újabb gólt lött (7:0).

Szeged FC-Budai „11” 1:1 (0:1)

(Szeged. — 3000 néző. — Bíró: Himmler.) Délután orkán és nagy zúpor volt Szegeden, amely azonban a mérkőzés kezdete előtt megszünt és a játék ideális futballidőben kezdődött. A Szeged csapata némi fölénnyel volt és kis szerencsével megnyerhetné volna a mérkőzést. A helyi együttesben Werner és Somogyi játszott jól, míg a csatársor szesős játékot produkált. A budaiak nem ambicionálták a játékot, csak a két hávéd dolgozott kiválóan.

Szegedi támadásokkal kezdődött a mérkőzés. Eredménytelen sarokrúgások után több mint félóra változatos mezőnyjáték alakult ki, majd 3 perccel a féldő vége előtt a budai jobbszárny támadása után Röck beadásából

Törös megszerezte a vezetést (1:0).

Szünet után a Szeged felforgatta csapatát. A 14. p-ben Fekete a büntetőterületen belül elgáncsolta Lukácsot, a bíró 11-est ítelt, a labdát azonban Harmat kapufának lötte. A szegediek kimondott fölénnyel kerültek. A 36. p-ben Korányi faultoltak, a szabadrúgásból kavarodás keletkezett a budaiak kapuja előtt, az egyik budai játékos közel ütéste le a labdát.

A bíró 11-est ítelt amelyből Harmat megszerezte a kiegyenlítést (1:1).

A mérkőzés hátralévő részében izgalmas küzdelem indult meg a győztes gólról. A szegediek többet támadtak, de az eredmény nem változott.

Attila-Somogy 2:1 (1:0)

(Miskolc. — 2500 néző. — Bíró: Boros.) A két csapat játéka nem elégtette ki a közönséget. Az Attila védelme gyengén működött, fedezetsora megfelelt, csatársora azonban a Bocskaitól átvett Zilahyval is erélytelen volt. A Somogy lélek nélküli játszott.

Az Attila szél ellen kezd és rögtön fölénnyel kerül. A 14. percben Simonyi beadását

Zilahy a bal alsó sarkokba lötte (1:0).

Változatos mezőnyjáték után mindkét csapatnak több sarokrúgása marad kiaknázatlanul.

Szünet után a Somogy gyors támadásokat vezet. A 4. p-ben nagy kavarodás volt az Attila kapuja előtt, Dormos lövéseit azonban Alberti kornerre ütéste. A 22. p-ben veszélyes Somogy-támadásnál

Dormos a kifutó Alberti mellett kiegyenlített (1:1).

Az Attila a közönség buzdítására erősebb iramot diktál és a 28. p-ben

Stanzl beadását Simonyi értékesítette (2:1).

A mérkőzés hátralévő részében a helyi csapat némi fölénnyel volt. Az Attilában Zilahy, Simonyi és Szabó, a Somogyban Dormos, Joos és Tunyoghgy játszott kielégítően.

Bocskai-Ujpest 4:2 (3:2)

(Debrecen. — 6000 néző. — Bíró: Salgó.) A mérkőzés alatt erős szél volt, amely azonban nem rontotta a hevesirámú, magasnívójú játékok. Az Újpest többet támadott, de csatársora a kapu előtt gyengén játszott. Fedezetsora szorgalmasan dolgozott, hátrvédei viszont sokszor bizonytalanok voltak.

A helyi csapat a győzelmét megérdemelte, csapatának és a mezőnynek legjobb embere Palotás jobbfelezet volt, aki a veszélyes újpesti bal-szárnyat teljesen semlegesítette. A közvetlen védelem is jól dolgozott, a csatársor pedig Eöry beállításával, aki három gólt lött, sokat nyert gólképességben.

Az Újpest széllél hátban kezd és némi fölénnyel kerül. A 9. percben P. Szabó beadását

Jávor a hálóba lötte (0:1).

A Bocskai kérés ellenében kezd és a 14. percben korner rúg. A 22. percben

Hevesi beadásából Teleki kiegyenlített (1:1).

Az iram mindjobban erősödött. A 30. p-ben Keveczy szabadrúgásából

Eöry a Bocskait vezetésehez juttatta (2:1).

Az Újpest fokozza az iramot és a 34. p-ben

Sáros kiegyenlített (2:2).

A 44. p-ben Teleki lövése a kapufáról visszapatant,

a résenálló Eöry azonban a hálóba rúgta (3:2).

Szünet után az Újpest került fölénnyel, de több eredménytelen sarokrúgáson kívül egyebet nem ér el. A Bocskai csak veszélyes lefutásokkal kísérletezett, végre a 22. p-ben

Hevesi beadásából Eöry újabb gólt lött (4:2).

Az Újpest nem adta fel a küzdelmet, számos támadást vezetett, de csak néhány sarokrúgással és több célt tévesztett, Auer bombával veszélyeztet.

Hungária-III. ker. FC 2:1 (1:1)

(Nagyszombat-uccai pályán, 6000 néző. — Bíró: Vicsenzi.) A III. kerületiek pályájáról ismét bebizonyult, hogy nagy mérkőzések megtartására nem alkalmas. A bejáratoknál tumultuózus jelenetek játszódtak le, a legszabályosabb igazolmányokkal vagy nyelvekkel rendelkezők is, a rendezők tájékoztatottsága miatt, csak a legerélyesebb fellépéssel juthattak a helyükre.

Sérelem érte a sajtó képviselőit is, akik közül többen állva voltak kénytelenek az izgalmas mérkőzés eseményeit figyelemmel kíséreni.

A Hungária a győzelmét nem érdemelte meg az eldöntetlen eredmény igazságosabb lett volna.

A III. kerület veszélyesebben, a Hungária szebben játszott. A III. kerület szabálytalan gólya, a Hungária jogszerű tizenegyesből való kiegyenlítése és a bíró többi lehetetlen ítélete puszkaporossá tették a hangulatot.

A Hungáriában Szabó pompásan védett, egyetlen hibát sem csinált. Kallai Kocsissal együtt erős gátat alkotott. A fedezetsorban ismét Barátky volt a legjobb, Weber is jól állta az erős iramot, az irányításban is nagyon hasznos volt. Szaniszló sokat javult a derby óta. A csatársorban Dudás nagyszerű játéka volt a legkellémesebb meglepetés. Ez a hatalmát játékos hátról-hétra fejlődik. Cseh állandó jó formája örvendetes. Ticska a kevés lövést amit kapott, jól játszotta meg. Kardos öregeket meghazudoló fölénnyel és taktikával játszott. Szegő sem maradt el sokkal a többi kitűnő csatártól.

A III. kerület védelme végig nagyszerűen küzdött. A fedezetsor is kiváló volt Lutz kiállítás után Magyarral a centenhalf és a balösszekötő Horváth hátravonásával a balfelezet helyén is. A csatársorban különösen Kármán volt jó és gólrátörő. Budai II. hasznavehetetlen játéka azonban sok támadást akasztott meg.

A III. kerület kezd erősen tűző nap ellen, a szél ke-

reszbe fújja a pályát. Kocsis azonnal hazaadni kényszerül Fenyvesi elől. Az 5-ik percben Kármán hatalmas lövést Szabó pompásan tolja kornerre.

A sarokrúgást Drössler pontosan irányítja középre, Fenyvesi fejével egy kis kézszegítéssel jutítja a labdát a hálóba (0:1).

A Hungária reklámát, de a bíró hajthatatlan marad. Az óbudaiak ostroma tovább tart. Horváth nagy lövést Szabó hirtelen védi. A Hungária felszabadultsága korner jöni, de Kardos fölé lö. Cseh gólhelyzetben van, Budai azonban el tudja csipni előre a labdát. Ticska okosan begurított labdját Cseh lövi, de Budai nagy szerencsével ment korner árán. A másik oldalon. Horváth három lépésről magasban fölé lö. A 25-ik percben Győri a 16-oson belől rásiek a labdára, közben kezével is érinti. Szándékosságáról szó sincs, a bíró azonban mégis tizenegyesről ítélt.

A büntetőrúgást Cseh helyezi a hálóba (1:1).

A gól után élénkül a Hungária, de nagyszerű helyzetet tologtatnak el a csatárl. Kardos holtbiztos helyzetből mellé lö. Azután csúnya jelenet játszódik le. Ticska rátamad a földön fekvő Budai I-re és közben megrozza. Egy szempillantás alatt összefalt a 22 játékos, tülekedés, lökdösődés támad

Győri és Ticska formálisan összeverekednek.

A rendet csak nehezen sikerül helyreállítani. Drössler éles fejesézt Szabó kornerre üti. Óbudai ostrommal végződik az első féldő.

A második féldő első eseménye: Fenyvesi elfut, erős közeli lövése hajszályra oszszik el Szabó kapuja előtt. Egy perccel belül két korner érnek el az óbudai kékfehérek. De Szabó ismét válogatott formában hárítja el a veszélyt. A Hungáriánál Kardos és Cseh helyet cserélnek. A 11-ik percben

Dudás jó labdát ad Kardosnak, aki magára vonja a III. kerületi védelmet. Csehnek adja a labdát és a Hungária-gólszák lapos lövése a bal kapufa mellett gurran a hálóba (2:1).

A Hungária most nagyon szépen és fölénnyesen játszik. Magyar hazárdolt Kardos elsöpi, de fölé lö a nagy gólhelyzetből. A 25-ik percben Lutsov a bíró sorozatos faultolása miatt kiállítja. Magyar lesz a centerhalf és Horváth a balhalf. Az óbudaiak annak ellenére nagyon erőre kapnak. Rövid egymásutánban két korner érnek el, de Szabó remekel. A 40-ik percben szabadul fel a Hungária. Eredménytelen korneret lönek, majd Ticska labdjára ér külsőhálózat. A 43-ik percben Drössler biztos gólnak látszó bombafejesét Szabó nagy bravúrral menti.

